Ազգ
Azg
armenian daily
29 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 38 (1044)

Չիլլերը եւ Յըլմազը համաձայնել են կառավարություն կազմել

ԱՆԿԱՐԱ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ AFP: Չորեքշաբթի օրը կայացած հանդիպումից հետո «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցության ղեկավար, վարչապետի պաշտոնակատար Թանսու Չիլլերը եւ «Մայր հայրենիք» կուսակցության ղեկավար Մեսութ Յըլմազը հայտարարել են, որ հասել են լիակատար փոխըմբռնման աջ կենտրոնամետ կոալիցիոն կառավարություն ստեղծելու համար: Կառավարությունը կստեղծվի վարչապետների հերթագայության սկզբունքով, սակայն կողմերը չեն ճշտել, թե նրանցից որը առաջինը կզբաղեցնի այդ պաշտոնը: 2 ղեկավարները վերստին կհանդիպեն շաբաթ օրը՝ քանակցությունները շարունակելու նպատակով: Առաջա կոալիցիային իր աջակցությունն է խոստացել դեմոկրատական ձախ կուսակցության ղեկավար Բյուլենթ Էջեվիթը:

Պարետային ժամ Բեյրությում

Ինչպես հաղորդեց Ֆրանսպրես գործակալությունը, այսօր, հինգշաբթի, առավոտյան ժամը 3-ից սկսյալ պարետային ժամ կհաստատվի Լիբանանի մայրաքաղաքում եւ մյուս քաղաքներում, արգելելու համար աշխատավորական միությունների համադաշնակցության կազմակերպած բողոքի ցույցերն ու երթերը:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

«ԼՂՀ անվտանգության մակարդակը պետք է որոշի նրա ժողովուրդը»

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆ [illegible]: Ստեփանակերտի քաղաքային վարչակազմի, ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների եւ հիմնարկությունների ղեկավարների հետ ԼՂՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին ԼՂՀ մայրաքաղաքի սոցիալ-տնտեսական եւ մշակութային զարգացման հարցերը:

Շոշափելով արտաքին քաղաքականության հարցերը, նա վերստին հավաստեց հավատարմությունը Լեռնային Ղարաբաղի անկախության կուրսին: Ռ. Քոչարյանը կանգ առավ այն հիմնական սկզբունքների վրա, որոնք, ղարաբաղյան կողմի կարծիքով, պետք է դրվեն հակամարտության կարգավորման հիմքում: Ընդգծվեց, որ համաձայնագիրը պետք է բացառի հակամարտության կողմերից որեւէ մեկի ենթակայությունը մյուսին, ԼՂՀ-ն չի կարող գոյություն ունենալ անկլավային վիճակում, նրա անվտանգության մակարդակը բացառապես պետք է որոշվի Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի կողմից:

Նախագահը հաղորդեց նաեւ, որ մոտ օրերս նախատեսվում է իր հանդիպումները տարածաշրջան ժամանող ԵԱՀԿ գործող նախագահի եւ Լեռնային Ղարաբաղի գծով ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի համանախագահների ներկայացուցիչների հետ:

Հանդիպմանը մասնակցում էր ԼՂՀ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը:

ԱԺ նախագահն ընդունեց ԼՂՀ խորհրդարանականներին

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԱԺ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը փետրվարի 28-ին ընդունեց է ռոբյա աշխատանքային այցով Երեւան ժամանած Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության խորհրդարանական պատվիրակությանը՝ խորհրդարանի նախագահ Կարեն Բաբուրյանի գլխավորությամբ:

Բաբկեն Արարքցյանը կարեւորեց նման հանդիպումները Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի միջխորհրդարանական կապերի զարգացման գործում, հույս հայտնեց, որ դրանք պարբերական բնույթ կստանան: ԼՂՀ խորհրդարանի նախագահ Կարեն Բաբուրյանը հակիրճ ներկայացրեց խորհրդարանի գործունեությունը, ընդգծեց Հայաստանի Ազգային ժողովի օրենսդիր աշխատանքի փորձին առավել հանգամանորեն ծանոթանալու, սերտորեն համագործակցելու օգտակարությունը:

Պատվիրակությունը հանդիպում կունենա նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ, կծանոթանա Ազգային ժողովի հանձնաժողովների աշխատանքներին: Այցելության արդյունքում նախատեսվում է ստորագրել միջխորհրդարանական համագործակցության մասին համաձայնագիր:

Նշանակվեցին մարզպետների տեղակալներ

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ վարչապետի որոշմամբ, մարզպետների տեղակալներ են նշանակվել մի շարք մարզերում: Երեւանի քաղաքապետի տեղակալ է նշանակվել Գեւորգ Արզումանյանը, որը եղել է մայրաքաղաքի Արաբկիրի շրջգործկոմի նախագահի տեղակալ, Շիրակի մարզպետի տեղակալ՝ Արթիկի շրջգործկոմի նախագահ Պետրոս Մակեյանը, Արմավիրի մարզպետի տեղակալ՝ Հրայր Հովսեփյանը, որը եղել է Էջմիածնի շրջգործկոմի նախագահը, Կոտայքի մարզպետի տեղակալ՝ Քոչար Մանուկյանը, նախկինում Հրազդանի շրջգործկոմի նախագահ, Արագածոտնի մարզպետի տեղակալ՝ Ռաֆիկ Սիւրտյանը, որը եղել է առեւտրի, սպասարկումների եւ զբոսաշրջության փոխնախարար, Գեղարքունիքի մարզպետի տեղակալ՝ Սեւանի քաղգործկոմի նախագահ Ռուդիկ Ղուկասյանը, Վայոց ձորի մարզպետի տեղակալ՝ Պանդուխտ Մանուկյանը, որը եղել է Ջերմուկի քաղգործկոմի նախագահ, եւ Արարատի մարզպետի տեղակալ՝ Գեւորգ Գեւորգյանը, նախկինում Մասիսի շրջգործկոմի նախագահի տեղակալ:

Ինչպես ավելի վաղ հաղորդել ենք, Տավուշի մարզպետի տեղակալ է նշանակվել Իջեւանի շրջգործկոմի նախագահ Ջեմմա Անանյանը:

ՍԻՐՕՊԵՏԱԿԱՆ

Խոշոր կապիտալ ներդրումները կախված են Ղարաբաղի խնդրից

Վահան Փափազյանն ու Փիթեր Թոմսոնը փոխանակեցին ներդրումների փաստաթղթեր

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Երեկ ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը եւ ԱՄՆ դեսպան Փիթեր Թոմսոնը փոխանակեցին Հայաստանի Հանրապետության եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կողմից վավերացված «Ներդրումների փոխադարձ խրախուսման եւ պաշտպանության պայմանագրին», վերաբերող փաստաթղթերը: Երկկողմանի ներդրումների պայմանագիրը 1995-ի դեկտեմբերին վավերացվել էր ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից: Պայմանագիրը ներդրումները պաշտպանում է ազգայնացումից եւ բռնագրավումից, կարգավորում վեճերի լուծման կարգերի կառավարությունների եւ ձեռնարկությունների միջեւ: Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում ստորագրումից 30 օր հետո, 10 տարի ժամկետով եւ հետագա երկարացման իրավունքով: Վահան Փափազյանը նշեց, որ Հայաստանը նման պայմանագրեր է ստորագրել մի շարք պետությունների հետ, որոնց նպատակն է աջակցել եւ խրախուսել կապիտալների ներհոսքը Հայաստանի Հանրապետություն, առաջին տնտեսական ու նույնպես պետության հետ:

խել առաջացած, երբ Հայաստանը ինքը ի վիճակի կլինի ներգրավել կապիտալ ներդրումներ, կստեղծեն նման հնարավորություններ: Այս պայմանագիրը կարեւորվեց նաեւ այն հանգամանքով, որ կնքված է աշխարհի

Նրա ասելով, պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո կապիտալներն ներհոսքը Հանրապետություն կարող է զգալիորեն մեծանալ: Դրա համար սպասվում է խաղաղության [illegible] գա:

Տես # էջ 2

Բաքվում սպանվել է դատախազ

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍ: Սպանվել է Ադրբեջանի խորհրդարանի պատգամավոր Լեւ Անցովսկին: Սպանությունը կատարվել է Բաքվում, պատգամավորի բնակարանի առաջ: Անհայտ զինյալները կրակել են նրա վրա եւ փախուստի դիմել: Առայժմ սպանության պատճառները հայտնի չեն: Լ. Անցովսկին ամերիկ օրենսդիր էր: Նա միեւնույն ժամանակ գլխավորում էր Հյուսիսային Ադրբեջանում գտնվող անկախանալու վերանայման խուճապային զորամասերից մեկը: Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ, տարվում է հետաքննություն:

Դոուլը հաղթեց Դակոտայում եւ պարտվեց Արիզոնայում

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ, RFI: Նախագահական ընտրություններում Հանրապետական կուսակցության գլխավոր թեկնածուներից Բոբ Դոուլը կարեւոր հաղթանակ տարավ Դակոտայում, սակայն ցավալի պարտություն կրեց Արիզոնայի «ծակաստանատում», որտեղ նախնական քվեարկություններում առաջին արդյունքն առաջատարեց համրապետականների «ծայրահեղական» թեկնածու Պատրիկ Բուքենանը, մինչ հրատարակիչ Ֆորբսը գրավեց 2-րդ տեղը՝ 3-րդը վերապահելով Դոուլին: Սենատոր Դոուլի օգնականները Արիզոնայի պարտությունն անմիջապես վերագրեցին այն հանգամանքին, որ Ֆորբսն այդ նահանգում գովազդի վրա ծախսել էր 3 միլիոն դոլլար:

Այսուհետ, Մ. Նահանգների նախագահական ընտրությունների նախնական քվեարկությունները հանրապետականների ճամբարում արընթաց առաջընթացի փուլ մտան եւ առաջիկա 2 շաբաթներին հարավային եւ հյուսիսային նահանգները կլինեն վճռական պատերազմը հանրապետականների վերջնական թեկնածուի որոշման համար:

Թուրքիան Մ. Նահանգների 9 ընտրյալների շարքում

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍ: Ամերիկյան «Foreign affairs» պարբերաթերթն իր համարներից մեկում հրապարակել է ԱՄՆ-ի համար կենսական կարեւորություն ներկայացնող 9 երկրների ցանկը, որոնցից մեկն էլ Թուրքիան է: Մեքսիկայի, Բրազիլիայի, Ալժիրի, Եգիպտոսի, Հյուսիսային Աֆրիկայի, Հնդկաստանի, Պակիստանի եւ Ինդոնեզիայի շարքում Թուրքիան տնտեսական եւ ռազմավարական բարձր կարեւորություն ներկայացնող երկիր է Միացյալ Նահանգների համար եւ վերջինս պետք է Թուրքիային ներգրավել կանգնի տնտեսական ներդրումներով, անձնական շփումներ զարգացնի Թուրքիայի ղեկավարների հետ: «Թուրքիան այնպիսի երկիր է, որ կարող է իր ազդեցությունը գործել հարավոր կիլոմետր հեռու գտնվող ուրիշ երկրների վրա: Տնտեսությունը աճում է, եւ միջին դասակարգի վրա հիմնված բարեկեցության մակարդակը երկրում ուշացրավ է: Թուրքիայի գլխավոր խնդիրներն են քեմալիզմից ու շրջապատից ծնունդ առնող ճնշումները, խոլամության վերականգնման վտանգը, Հունաստանի հետ Կիպրոսի եւ Էգեյան ծովի հարցերը, Սիրիայի ու Իրաքի հետ եփրատի ջրի հարցը, ինչպես նաեւ միջինասիական հանրապետությունների հետ հարաբերությունները», գրում է թերթը:

Սերբերն ազատվեցին ՄԱԿ-ի պատժամիջոցներից

ՍԱՐԱԵՎՈ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: ՄԱԿ-ը վերացրեց բոսնիացի սերբերի վրա դրված պատժամիջոցները, երբ ՆԱՏՕ-ի հրամանատարությունից ստացավ երաշխիք այն մասին, թե նրանց ռազմական ուժերը հետ են քաշվել բոսնիական այն բոլոր գոտիներից, որոնք շարք համագործակցությունն էր կայացել Դեյտոնում: Պատժամիջոցները հաստատվել էին 18 ամիս առաջ, բոսնիական պատերազմի ամենաթեժ շրջանին, երբ Սերբիայի նախագահը սկսել էր հեռավորության պահպանել բոսնիացի սերբ իր դաշնակիցներից: Մյուս կողմից, սերբ ազգայնականությունը ՆԱՏՕ-ի զորքի պաշտպանության տակ մեծամասամբ հեռացել է ա[illegible]ղեն Կառաբոնյից, գիտողների մոտ ստեղծելով տպավորություն, թե միջազգային ուժերն բացահայտորեն նպաստում են [illegible] զանգվածային զտմանը:

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրատվական միջոցների ղեկավարների հանդիպումը Գագիկ Հարությունյանի հետ

Պետռուսական լրատվական գործակալության՝ Արմենպրեսի տնօրեն Տիգրան Հակոբյանի ողջունելի նախաձեռնությամբ գործակալության ժամուլի սրահում երեկ կայացավ զանգվածային լրատվության միջոցների ղեկավարների հանդիպումը ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանի հետ: Շուրջ 2 ժամ տեւած հանդիպման ընթացքում պրն. Հարությունյանը պատասխանեց լրագրողների տարաբնույթ հարցերին՝ Սահմանադրական դատարանի դերն ու ֆունկցիաները պետական եւ սիշխան համակարգում, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամն ու Հայաստան Միության՝ հարաբերությունները ներկա փուլում, Հայաստան-Իրան հարաբերությունների հաստատման հարցեր, ժամուլի դերը [illegible] ական շինարարության եւ հասարակական զարգացման [illegible] սարերեցում, եւ այլն: Այսինքն հարցեր, որոնց հետ [illegible] դրսեւորված տարբեր [illegible] ՀՀ Գերագույն խորհրդի փոխնախագահ, ՀՀ փոխնախագահ, վարչապետի պաշտոնակատար եւ այժմ Սահմանադրական դատարանի նախագահ, պրն. Գ. Հարությունյանը, ով է առել՝ առնչվելով [illegible] համակարգերի [illegible] ինչպես նաեւ պետական [illegible] ներդրումներ մոտ կանգնեց [illegible] ության: [illegible] էին անցյալներն ու [illegible]: Դրա առաջ [illegible] այն որ հանդիպման [illegible] հետո էլ առու

վեր շարունակվեց ոտքի վրա, հավանաբար առանց սպառելու հարցերն ու հարցադրումները:

Նախատեսվում է, որ, ինչպես իր բացման խոսքում ասաց Արմենպրեսի տնօրենը, նման հանդիպումները պարբերական բնույթ կրեն, եւ դրանց մասնակցելը «պետք լինի ոչ միայն մեզ՝ լրատվության աշխատողներիս, այլեւ մասնակցող քաղաքական գործիչների համար»:

digitised by A.R.A.R.@

Սկիզբը էջ 1

Միաժամանակ, Վահան Փափազյանը փաստեց, որ կապիտալ ներդրումների հոսքը կապված է ոչ միայն պայմանագրերի ստորագրման, այլեւ քաղաքական զարգացումների հետ եւ Հայաստանում եւ տարածաշրջանում: Այժմ իրավական հիմքի ստեղծումից հետո, մնացյալը կախված կլինի անհատ ներդրողների շահերից ու հետաքրքրություններից:

Իր հերթին, ԱՄՆ դեսպան Թոմսոնը հայտնեց, որ Հայաստանի ղեկավարության ջանքերի շնորհիվ մեր հանրապետությունը միակն էր նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից, որ 1994 թ.-ին դրական տնտեսական առաջընթաց արձանագրեց: Անցյալ տարի դա 5 տոկոս կազմեց, իսկ այս տարի, դեսպանի ասելով, կկազմի 7-9 տոկոս: Նա նաեւ նշեց, որ Համաշխարհային բանկն ու Միջազգային արժութային հիմնադրամը խրախուսեցին այդ առաջընթացը Հայաստանին տրամադրելով ցածր տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկեր:

Այժմ, դեսպանի ասելով, այդ զարգացումը պահանջում է ներքին եւ արտաքին ներդրումներ: Արդեն մի քանի պայմանագրեր ստորագրվել են. AT&T հաղորդակցական ֆիրմայի, Կոկա կոլայի հետ: Վերջերս մի պայմանագիր է ստորագրվել ESI-ֆիրմայի հետ, որը 5 մլն-ոց հիդրոէլեկտրակայան կկառուցի Հայաստանում: Այդ ֆիրման ներդրումներ է կատարել նաեւ «Մարս» ձեռնարկությունում, որը թույլ կտա արտադրել ներքին եւ արտաքին պահպանության տեսահամակարգեր:

Դեսպանը հույս հայտնեց նաեւ, որ «Hydro Power» ֆիրման, որը մեծ փորձ ունի հիդրոկայանների շինարարության գործում, հնարավորություն կունենա Հայաստանում կառուցելու 130 մլն հզորությամբ հիդրոէլեկտրակայան:

Փիթեր Թոմսոնը հատկապես կարեւորեց տեխնոլոգիաների գծով ցուցաբերվող օգնությունը: Նա նշեց, որ 1996-97 թթ. ընթացքում ավելի մեծ հետաքրքրություն կցուցաբերվի այդ ասպարեզում: Դա վառ օրինակն է, երեկ ճապոնացի գործարարների 25 հոգանոց պատվիրակության ժամանումը Երեւան:

«Մյուս արեւմտյան երկրներն էլ ընդգրկված են այս գործում», ասաց նա: Դեսպանի խոսքերով, բոլոր ջանքերը ուղղված են Հայաստանին համաշխարհային տնտեսության մեջ ինտեգրացնելուն:

Փիթեր Թոմսոնը հայտնեց, որ այսօրվա դրությամբ Հայաստանի ար-ռարի կարծիքով, [illegible] իրենց [illegible] կգտնեն մեծածավալ [illegible] շրջանում եւ ԱՊՀ տարածքում:

«Իհարկե, երբ գա մի օր, որ մենք կարողանանք մեր ներկայությունը ապահովել [illegible] ում կամ Արեւմտյան Եվրոպայի զարգացած երկրներում, այդ օրը կարող ենք ասել, որ մենք մեր տեղը գտել ենք այսօրվա աշխարհում», ասաց արտգործնախարարը:

Վահան Փափազյանը, համաձայնելով, որ խոշոր ներդրումների համար տարածաշրջանում պետք է լինի կայունություն, միաժամանակ հայտնեց, թե այն ընկերությունները, որոնք առաջինը կհայտնվեն Հայաստանում, ավելի շահեկան վիճակի մեջ կգտնվեն: Բնական է, որ այստեղ կլինի նաեւ ռիսկի ինչ-որ տոկոս:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Խոշոր կապիտալ ներդրումները կախված են Ղարաբաղի խնդրից

Վահան Փափազյանն ու Փիթեր Թոմսոնը փոխանակեցին ներդրումների փաստաթղթեր

...սահմանման ծավալները փոքր են, որովհետեւ նա ի վիճակի չէ դիմանալ միջազգային շուկայի մրցակցությանը: Բայց, նրա ասելով, բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում, գյուղատնտեսության եւ այլ ոլորտներում կնկատվի զարգացում:

Դեսպանը հայտարարեց, որ մեծ ներդրումներ կկատարվեն միայն Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության լուծումից հետո: Բացի այդ Հայաստանը պետք է մրցակցի այն երկրների հետ, որոնք նույնպես շահագրգռված են ԱՄՆ-ից, ճապոնիայից կամ այլ զարգացած պետություններից ներդրումներ ստանալ: «Ոչ խաղաղություն, ոչ պատերազմ» անորոշ վիճակը դեսպանի կարծիքով Հայաստանի օգտին չէ:

Իհարկե, ամեն ինչ կարելի, նկատի ունենալով նախեւառաջ Հայաստանի ազգային շահերը: Շարունակելով դեսպանի խոսքը, ՀՀ արտգործնախարարը պատասխանեց լրագրողներից մեկի այն հարցին, թե Հայաստանն ի՞նչ ներդրումներ կարող է կատարել զարգացած երկրներում, եւ համաձայնեց, որ կան մի շարք ոլորտներ, որոնք խրախուսելով ու զարգացնելով, կարելի է դուրս բերել արտաքին շուկա: Այդ ոլորտներից Վահան Փափազյանն առանձնացրեց ֆիզիոլոգիայի, ֆիզիկայի, աստղաֆիզիկայի, մաթեմատիկայի ոլորտում ուսումնասիրությունները, ինչպես նաեւ համակարգչային ծրագրերի բնագավառում ձեռքբերումները:

Համենայն դեպս, երբ հետագայում նման ներդրումների հնարավորություն ստեղծվի, ապա, նախա-

Անդրադառնալով Ղարաբաղի խնդրին առնչվող Հեյդար Ալիեւի վերջին գնահատականներին, Վահան Փափազյանը նշեց, որ ինքն այդ գնահատականը նույն կերպ չէր տա: Նրա ասելով, մի շարք առանցքային հարցեր կան, որոնք բանակցությունների ընթացքում պետք է համաձայնեցվեն հակամարտության կողմերի միջեւ: Արտգործնախարարը նշեց, որ առաջին հերթին համաձայնություն պետք է կայացվի Բաքվի եւ Ստեփանակերտի միջեւ: Մինչդեռ, նման շփումներ առայժմ չկան, իսկ առանց դրանց համաձայնության գալ հնարավոր չէ: Միաժամանակ նախարարն ընդունեց, որ 1.5 տարվա համեմատությամբ այսօր ամենաբարենպաստ վիճակն է, եւ հրադադարը բանակցությունների հնարավորություն է տալիս: Այս տեսակետից նախարարը Ալիեւի կարծիքը համարեց ճիշտ: «Բայց կան մի քանի բայցեր...», ասաց նա:

Վահան Փափազյանը մերժեց նաեւ, թե ստորագրված կապիտալ ներդրումները կարող են ճնշման ձեւ հանդիսանալ Ղարաբաղի խնդրում: Մեջբերելով դեսպանի խոսքը, նախարարը հավաստեց, թե Հայաստանն առաջին հերթին կպաշտպանի իր պետական ազգային շահերը:

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ճապոնական գործարարները ժամանեցին Երեւան

Դեսպան Վասանաբեին ընդունեց արտգործնախարարը

Երեկ Երեւան ժամանեց Ճապոնիայի գործարարների եւ դիվանագետների 25 հոգանոց մի պատվիրակություն, որը գլխավորում էր Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ Հայաստանի Հանրապետությունում Ճապոնիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Կոժի Վասանաբեն: Այս այցի մասին պայմանավորվածությունը ձեռք էր բերվել դեռ երկու ամիս առաջ, երբ ՀՀ արտգործնախարարը Մոսկվայում հանդիպել էր Ճապոնիայի դեսպանին:

Փետրվարի 28-ին Վահան Փափազյանն ընդունեց պրն Վասանաբեին եւ նրան ուղեկցող ճապոնացի դիվանագետներին: Դեսպանը հայտնել է, որ իր հետ Երեւան ժամանած Ճապոնիայի հանրահայտ ֆիրմաների ներկայացուցիչները եւ արդյունաբերողները նպատակ ունեն գործնական կապեր հաստատել հայ գործարարների հետ: Պրն Վասանաբեն տեղեկացրել է, որ իրենց պատվիրակությունն արդեն եղել է Բաքվում եւ Թբիլիսիում, եւ ինքն այսօր ավելի կայուն է տեսնում տարածաշրջանը, քան 1,5 տարի առաջ կատարած այցի ժամանակ: Վահան Փափազյանն իր հերթին հյուրերին ծանոթացրել է Հայաստանի արտաքին քաղաքականության հիմնական ուղղություններին, հարեւան պետությունների հետ հարաբերություններին, ինչպես նաեւ Ղարաբաղի խնդրում ՀՀ իշխանությունների դիրքորոշմանը:

Երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում, ՀՀ արտգործնախարարը տեղեկացրեց նաեւ, որ ճապոնացի գործարարներին կընդունեն նաեւ առեւտրի եւ արդյունաբերության նախարարություններում: Նախարարը հույս հայտնեց, որ ճապոնական ընկերություններից գոնե մի քանիսը կկարողանան շահավետ համաձայնություն ձեռք բերել Հայաստանում:

Ա. Հ.

ՀԱՐՑՈՒՄ

Ի՞նչ է ժողովրդավարությունը: Պատասխանում են ղեկավարները

ԵՐԵՒԱՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ի՞նչ են հասկանում տեղական իշխանությունները ժողովրդավարություն ասելով: Այս թեմայով Հայաստանի նախկին 24 շրջանում հարցում է անցկացրել Գիտությունների ազգային ակադեմիայի սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնը: Հարցը տրվել է տեղերի 360 ղեկավարների:

Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեց կենտրոնի ղեկավար Գեւորգ Պողոսյանը, հարցվածների 38 տոկոսը այն կարծիքին է, որ ժողովրդավարությունը խոսքի եւ մամուլի ազատությունն է, 14 տոկոսը՝ յուրաքանչյուրի մասնակցությունը երկրի ղեկավարմանը, 14 տոկոսը այն համոզմունքին է, որ ժողովրդավարությունը դրսեւորվում է, նախ եւ առաջ, ազատ ընտրություններով: Ղեկավարների 13,9 տոկոսի կարծիքով, ժողովրդավարությունը իրավական պետությունն է, եւ վերջապես, հարցման ենթարկվածների 10,9 տոկոսը համոզված է, որ իսկական ժողովրդավարության դեպքում չեն ոտնահարվում մարդու իրավունքները:

Հետազոտություններն անցկացվել են «Ժողովրդավարությունը եւ տեղական իշխանությունը» միջազգային ծրագրի շրջանակներում, որին մասնակցել են 22 երկրների ներկայացուցիչներ:

Մետրոյի որոշ կայարաններ 30 րոպե չեն գործել հոսանքազրկման պատճառով

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 28-ին ժամը 11:30-ից դադարել են գործել Երեւանի մետրոպոլիտենի «Գարեգին Նժդեհ», «Գործարանային» եւ «Շենգավիթ» կայարանները: Ըստ ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության Երեւանի մետրոպոլիտենի գլխավոր ինժեներ Փայլակ Ցալոյանի, պատճառը քաղաքային էլցանցի Չարբախում գտնվող հարավային ենթակայանի հոսանքազրկումն էր: Նույն աղբյուրի համաձայն, այդ ենթակայան հոսանքամատակարարումը ժամը 2-ի տվյալներով դեռեւս չէր վերականգնվել: «Սակայն ներքին ռեզերվների հաշվին մետրոյի վերոհիշյալ կայարանները չեն գործել ընդամենը 30 րոպե», Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին ասաց Փ. Ցալոյանը:

ԾՐԱԳԻՐ

«Հինգշաբթին» գովազդում է համատիրությունը

Շարունակվում է համատիրությունների (կոնդոմինիումների) գովազդման ծրագիրը: Այսօր «Հինգշաբթի» հաղորդաշարի ժամանակ առաջին անգամ կցուցադրվի «Կոնդոմինիում (համատիրություն). Սկսենք կազմակերպել հենց այսօր» տեսաֆիլմը: Մի քանի օր առաջ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում ֆիլմը եւ երկու գովազդային հոլովակներ ներկայացվեցին մամուլի եւ հանրապետության կարեւորագույն հետաքրքրություն ունեցող շրջանների ներկայացուցիչներին: Պետք է նկատել, որ երկու հոլովակներում էլ նկարահանված էր նույն շենքը, որի գտնվելու վայրը անհետական գաղտնիք համարվեց: Երեւանում ստեղծվել է կոնդոմինիումային ծառայություն, ԵՊՀ-ում գործում է համատիրության ուսուցման կենտրոն, որից մասնագետների հետ հարցազրույցները կներկայացնենք առաջիկայում: Հրատարակվել են «Կոնդոմինիումի ուսուցման ձեռնարկ», «Համատիրություն», «Համատիրությունների կազմակերպում», «Դասընթաց կոնդոմինիումների կազմակերպիչների համար (տեխնիկական փաստաթղթերով)» ձեռնարկները, մասնավոր սեփականաշնորհված բնակֆոնդի եւ կոնդոմինիումների բնույթին նվիրված հրապարակումների ժողովածու: Գրքերի հրատարակմանը մեծապես օժանդակել են քաղաքային կառավարման միջազգային ասոցիացիան (ICMA) եւ ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID):

Ա. Գ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 2 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581641
Ոճը եւ ձեւավորումը [illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայությունը
«Ազգ» թերթի
[illegible] «Ազգին» [illegible]
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների համադաշնության ստեղծումն արդեն անհրաժեշտություն է»

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 28-ին ավարտվեց Հայաստանի երիտասարդական կազմակերպությունների սեմինար խորհրդակցությունը: Ստեղծվել է աշխատանքային խումբ, որը մեկամսյա ժամկետում պետք է մշակի մեխանիզմներ երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների արդյունավետ համագործակցության համար:

ՀՀ Ազգային ժողովի գիտության, կրթության, մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերով մշտական հանձնաժողովի փոխնախագահ Արամ Մանուկյանի կարծիքով, այսօր արդեն անհրաժեշտություն է երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների համադաշնության ստեղծումը: Ըստ նրա, այն պետք է լինի բաց կազմակերպություն եւ չղեկավարվի որեւէ կուսակցության կամ այլ մարմնի կողմից: Նույն տապան գործակալության թղթակցի հետ զրույցում Ա. Մանուկյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ համադաշնությունը պետք է լինի չափավոր քաղաքականացված: Նրանում կարող են ընդգրկվել քաղաքական կուսակցությունների երիտասարդական թեւերը, որոնք, սակայն, աշխատանքների ընթացքում չպետք է փորձեն իրենց կուսակցության տեսակետները եւ դիրքորոշումները պարտադրել մյուս կազմակերպություններին: Ըստ նրա, համադաշնությունն ընդհանուր առմամբ պետք է լինի հասարակական գործունեության ծավալման մարմին, որը չի խոչընդոտի իր տեսակետները հայտնել նաեւ հանրապետությունում ընթացող քաղաքական գործընթացների վերաբերյալ:

Քննարկումների ընթացքում երիտասարդական կազմակերպությունների տեսակետները համադաշնության ստեղծման հարցում տարբեր էին: Մի քանիսը երիտասարդական կազմակերպությունների գերագույն մարմինը պատկերացնում էին խորհրդարանը, մյուս մասը՝ համադաշնությունը: Որոշ մասն էլ գտնում էր, որ խորհրդարանի եւ համադաշնության ստեղծումը առաջացող հարց է, եւ ավելի նպատակահարմար է հիմնել երիտասարդական կենտրոն իր տեղեկատվական ցանցով:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՑԱՎՈՏ ՀԱՐՑ

Աշխարհից մոռացված Գյումրին

«Աղետը հիմա է, ոչ թե նախկինում»

Գյումրիի բազում խնդիրներին անդրադարձը, Գյումրին թմբիրից հանելու ափոն այս անգամ լրագրող, հրապարակախոս Մարգո Ղուկասյանի «Գյումրիի 95 թվականը» վերնագրով հրապարակախոսությունն էր տպագրված «Գարունի» 95 թ. 11-րդ համարում: Վերջին տարիների համար եզակի դեպք է, երբ լրագրողի բարձրացրած հարցերը խորքային քննարկման են արժանանում: Արձագանքողը կանանց հասարակական կազմակերպություններն էին ու ժուռնալիստների միությունը, որտեղ էլ երեկ անցկացվեց քննարկումը:

«Կարծես խաղաք ես մտնում աղետի հենց հաջորդ օրը», մեկ նախադասությամբ այսպես ամփոփվեց լրագրողի հրապարակման բովանդակությունը: Անփոփ միտքը շարունակեցին մանրամասնել քննարկմանը ներկա գյումրեցիները՝ նկարիչ Թամարա Բաբայանը, «Շիրակ» թանգարանի տնօրեն Համազասպ Խաչատրյանը, շինարար Գրիգորը եւ այլք: Նրանց բոլորի հանրապետության ղեկավարության կողմից քաղաքին տրվող նոր ձեւակերպման դեմ էր՝ Գյումրին ոչ թե աղետի, այլ վերականգնվող գոտի է: Վերականգնման մասին խոսք լինել չի կարող, ահա պատասխանը: Երկրաշարժից անցել է 8 տարի, սակայն քաղաքը դեռեւս 20 կմ շառավղով շրջապատված է շինարարական աղբով: «Աղետը հիմա է, ոչ թե նախկինում», հայտնեցին նրանք: Հետևանքը ծանր հիվանդությունների աննախադեպ աճն է, հատկապես երիտասարդության ու մանկահասակների շրջանում՝ կապված, ասում, քաղցկեղ, թոքախտ, սուր սրտային հիվանդություններ եւ այլն: Արտագաղթը սոսկալի չափերի է հասել, մասնագետները լքել են քաղաքը, գյումրեցիների մտահոգությունը վերջին մի քանի մտավորականներին չկորցնելն է: Քաղաքը ճիշտ տեղում չեն կառուցել: Մարդիկ սպասում են իրենց բնակարանների վերականգնմանը, ամրացնելուց հետո սակայն, այն ուրիշներին է վաճառվում: Նոր կառուցված շենքերում շատ քիչ գյումրեցիներ են բնակվում: Դրամը Գյումրիում դեռեւս չի գործում, համատարած գործազրկություն է, գործարանների փոխարեն շուկաներ են կառուցվում: Գյումրին մնացված է նաեւ ժամանակի կողմից, քաղաքը լուսավորման շրջափակման մեջ է... Բոլորին հետաքրքրում էր, թե ուր անհետացան երկրաշարժից հետո աղետի գոտուն տրամադրված մեծ չափերի հասնող գումարները: «Գյումրին կորցրել է իր կոլորիտը», սա գյումրեցիների ամենացավոտ հարցն էր, որի վրա էին ցանկանում հրավիրել հասարակայնության ուշադրությունը:

Ասենք, որ ներկաները, ինչպես նաեւ գյումրեցիները, որոնցից հույսեր էին կապում Շիրակի գոտու նոր մարզպետ Արամ Գոնջյանի հետ: Մարգո Ղուկասյանը նրան էր ուղարկել իր հոդվածը, եւ Թ. Բաբայանի ասելով, մարզպետն արդեն կարդացել է եւ քննարկում կազմակերպել Գյումրիի մտավորականների հետ: Քաղաքային իշխանություններին հանձնարարություններ են տրվել, իսկ մտավորականներին խոստացել է հանդիպել երկու ամիսը մեկ անգամ:

Քննարկման մասնակիցների կողմից արծարծված հարցերն ուսումնասիրության արժանացնելու բազմաթիվ առաջարկներ արվեցին սոցիոլոգիական հետազոտության անցկացումից մինչեւ կառավարության վրա ճնշում գործադրելը, նախագահական ընտրություններից առաջ, նախագահի առջեւ հարցի լուծման խնդիրը բարձրացնելը եւ այլն: Իսկ մինչ այդ՝ բարձրացնել գյումրեցու ակտիվությունը, որպեսզի նա կառուցի իր տունը: Ներկաներից ստեղծվեց կազմվեց աշխատանքային հանձնախումբ, որի առաջնահերթ խնդիրը մոտ ժամանակներս Գյումրիում կլոր սեղանի հրավիրումը կլինի: Հանձնախմբի մյուս մասը կներառվի հենց Գյումրիում գործող կանանց կազմակերպություններից: Հանձնախմբում ընդգրկվեցին Մարգո Ղուկասյանը, Նորա Հակոբյանը, Ջեմմա Հասրաթյանը, Կարինե Դանիելյանը, Թամարա Բաբայանը եւ ուրիշներ:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

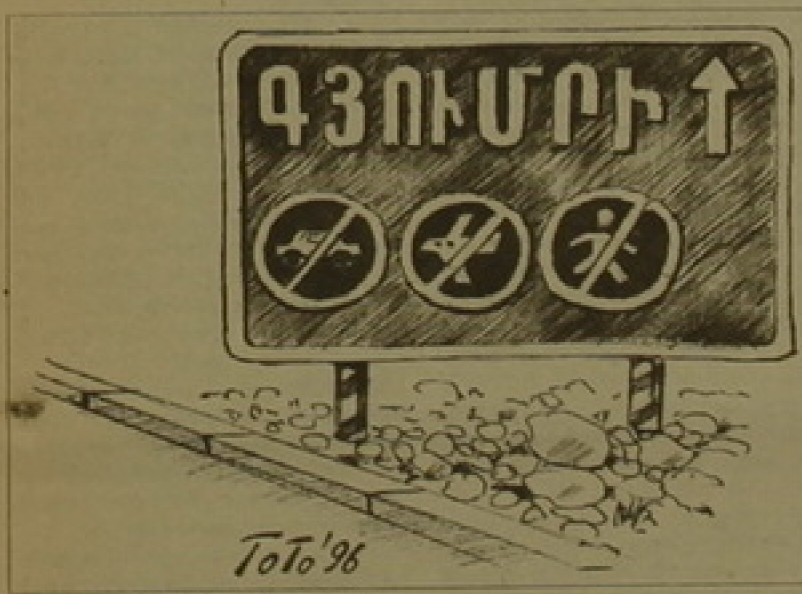

Մարզպետը ծանոթանում է իրավիճակին

Շիրակի մարզպետ Արամ Գոնջյանի աշխատանքային առաջին տասնօրյակը խիտ հագեցած է Գյումրիի ու մարզի տարբեր ոլորտների աշխատողների հետ գործնական հանդիպումներով: Վերջիններս անուղղակի նրան կօգնեն մոտիկից ծանոթանալու տեղի իրավիճակի մանրամասներին, մարդկանց, իրական հիմքի վրա կառուցելու հետագա աշխատանքը: Գյումրի ժամանելու առաջին օրվանից՝ փետրվարի 20-ից սկսած, մարզի ղեկավարը եղել է էներգետիկայի տարածաշրջանային վարչությունում, մարզկենտրոնի Նորակառույց Անի թաղամասում, հանդիպել ֆինանսական մարմինների աշխատողների, շինարարների, քաղաքի լուսավորության միջոցների ներկայացուցիչների, արդյունաբերության, տրանսպորտի, գյուղի աշխատողների եւ այլոց հետ, այցելել մի շարք ընթացիկ ցուցումներ ու հանձնարարականներ: Նույնտեղ մարզպետը հասցրել է մասնակցել նաեւ առաջին ժողովրդական տոնախմբությանը, որ դիպվել էր անցած կիրակի օրը Գյումրիում անցկացված ավանդական «Շիրակի ծմեռը»:

Աշխատանքային հանդիպումներն ու զրույցները շարունակվում են:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Ո՞ւմ համար է երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակը

Թեեւ մանկավարժները լուրջ առարկություններ չունեին երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակներ նշանակելու պայմանների մասին ՀՀ օրենքի ընդունումից, այնուամենայնիվ ինչ-որ բան անհանգստացնում էին, որն ավելի շատ բարոյական արժեք ուներ (ինչպես նշեց ԱԺ նիստում «Բարեփոխումներ» խմբի անունից Գ. Ղարիբջանյանը, 35 տարվա աշխատանքային ստաժի կենսաթոշակը [illegible]վորություն է ընձեռում վճարել 35 կվ/ժամ էլեկտրաէներգիայի համար): Այն հույսերը, որ փայփայում էին կրթության ու գիտության աշխատողների արհմիության խորհրդում, թե նախագծում նշված 35 տարին կփոխարինվի հինգ (25 տարի), չարդարացան:

Արհմիության խորհրդի նախագահ Գագիկ Ճանճաղանյանի ասելով, սոցիալական ապահովության, զբաղվածության, բնակչության տեղաշարժի եւ փախստականների հարցերի նախարարության, ինչպես նաեւ ԱԺ համապատասխան հանձնաժողովի հետ բանակցություններ էին տարվել հաղթահարելու «Գումար չունենք» կառավարության արգելափակոցը: Որոշ ընդառաջումներ էին կատարվել մարզական դպրոցների, գրադարանների, արտադպրոցական հիմնարկների աշխատողներին երկարամյա ժամկետի մեջ մտցնելու ուղղությամբ: Ըստ նախագահի, նոր օրինագծի ընդունմամբ կարող է ավելի դժվարանալ մանկավարժի առանց այդ էլ ոչ դյուրին կյանքը, մեծացնել լարվածությունը եւ բացասական ազդեցություն գործել, ինչպես նրանց այսօրվա աշխատանքի արդյունավետության, այնպես էլ մանկավարժական կադրերով համալրումների վրա: Երբ նկատի ունենանք, որ առաջարկվող կարգով ուսուցչուհին 60, ուսուցիչը 65 տարեկանում կարող է անցնել կենսաթոշակի, ապա անվիճելի է, որ մանկավարժը կամ չի կարող օգտվել երկարամյա կենսաթոշակից կամ էլ օգտվել ընդամենը մի քանի տարի: ԱԺ-ն վերոհիշյալ օրինագիծն ընդունեց առաջին ընթերցմամբ, ըստ Գ. Ճանճաղանյանի, մանկավարժներն ակնկալում են առավել հոգատար մոտեցում օրենքի վերջնական ընդունման ժամանակ:

Ռ. Ա.

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սեւանի ազգային պարկին՝ նոր կանոնադրություն

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվեց ՀՀ բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարությունում մշակված Սեւանի ազգային պարկի նոր կանոնադրությունը:

Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին հաղորդեց նախարարության վարչության պետ Սերգեյ Շահինյանը, նոր կանոնադրության մեջ ճշտվել են Սեւանի ազգային պարկի տնօրինությունը, կառուցվածքը եւ սահմանները: Հիշյալ սահմաններում, ըստ Շահինյանի, տնտեսավարող սուբյեկտները իրենց գործունեությունը կարող են իրականացնել միմիայն պարկի ղեկավարության համաձայնությամբ: Հաստատվել է նաեւ պահպանության կազմակերպման ռեժիմը:

Պարկին իրավունք է վերապահվում զբաղվելու տնտեսական գործունեությամբ: Սեւանի ավազանում բնապահպանության հարցերով զբաղվելու համար հստակեցվել են նաեւ ՀՀ բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարության տարբեր ստորաբաժանումների իրավասությունները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Լոռիում հայտնաբերվել է ստորերկրյա բնական ջրամբար

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի հիդրոերկրաբանները Պետավան գյուղից ոչ հեռու գտնվող Լոռվա սարահարթի ընդերքում հայտնաբերել են խմելու ջրի ստորգետնյա բնական «ջրամբար»: Այժմ այստեղից մեկ վայրկյանում դուրս է մղվում ավելի քան 50 լիտր ջուր: Մասնագետները գտնում են, որ այդ պաշարները բավարար են, որ հանրապետության հյուսիսային շրջանների բնակեցված շատ վայրեր ապահովվեն խմելու ջրով:

Հայաստանում կհիմնվի սողանքների հետազոտման կենտրոն

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Համաշխարհային բանկի նախաձեռնությամբ Անդրկովկասում, մասնավորապես Հայաստանում, կստեղծվի սողանքների հետազոտման կենտրոն, որի համար հատկացվել է 400 հազար դոլլար: Բանկի մասնագետները եւ ծրագրի ներկայացուցիչը արդեն եղել են Հայաստանում, հանդիպումներ ունեցել տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարությունում: Նրանք ներկայացրել են փաստաթղթերի փաթեթ՝ հաշվի առնելով համաշխարհային փորձը, ընդունված սկզբունքները, տեխնիկական միջոցները: Սողանքների հետազոտման կենտրոնի ստեղծման աշխատանքներում կընդգրկվեն հանրապետության տարբեր նախարարություններ, վարչություններ, գերատեսչություններ: Եղած հնարավորությունների հայտնաբերման համար ստեղծվել է մասնագիտական հանձնաժողով: Բազային կազմակերպության ընտրությունը, հավանաբար, կկատարվի մրցութային եղանակով: Ինչպես Արմենպրեսի թղթակցին տեղեկացրեց քաղաքաշինության նախարարության տարածքների ինժեներական պաշտպանության բաժնի պետ Սերգեյ Մովսիսյանը, նախատեսվում է ամռանը սկսել կենտրոնի հիմնական աշխատանքները, կատարել երկրաբանական վտանգավոր տարածքների ուսումնասիրություն՝ ապահովելով երկաթգծի, տրանսպորտի մայրուղիների, այլ հաղորդակցությունների եւ տարածքների անվտանգությունը:

«ՀԱՅԳԵՈԴԵԶԻԱ»

Ծնվում են նոր քարտեզներ

«Հայգեոդեզիա» ինստիտուտում աշխատանքներ են տարվում Հայաստանի մարզերի վարչական, տնտեսական, ֆիզիկական քարտեզների ստեղծման ուղղությամբ, որոնք կօժանդակեն կազմակերպվող նոր մարզերի բաժանման աշխատանքների կարգավորմանը: Այստեղ ստեղծվում է նաեւ Երեւան քաղաքի 1:10000 մասշտաբի տեղագրական քարտեզը: 1999 թվականին հանրապետությունում մարդահամար անցկացնելու կապակցությամբ բնակավայրերի հատակագծերի բարմացման նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում: Հների վրա ավելացվում են վերջին տարիներին կատարված բնակելի շինությունների հատակագծերը:

Հարկային քաղաքականությունը ճիշտ վարելու եւ հողի սեփականաշնորհման գործընթացին օգնելու նպատակով ինստիտուտն Էջմիածնի շրջանի հինգ գյուղերում կատարում է պետական ակտերի կազմման եւ հանձնման աշխատանքներ:

«Ինստիտուտի կոլեկտիվը այժմ աշխատում է ժողտնտեսության տարբեր ճյուղերի, ինչպես նաեւ պաշտպանության նպատակների համար տարբեր տեսակի քարտեզներ ստեղծելու վրա», մեր զրույցի ժամանակ նշեց ինստիտուտի գլխավոր ինժեներ Ալեքսանդր Սահակյանը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄ

Սեփականատիրոջից բացի ոչ ոք որեւէ իրավունք չունի բնակարանի նկատմամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանից ժամանակավոր մեկնած այն քաղաքացիները, որոնք իրենց բնակության վայրի հաշվառումից դուրս չեն եկել եւ բնակարանի համար ունեն սեփականության վկայագիր, կարող են վերադառնալ ցանկացած ժամանակ, առանց այն մտավախության, թե բնակարանը կարող են մասնավորեցնել, գրավ դնել կամ այլ իրավունքներ բանեցնել դրա նկատմամբ: Արմենպրեսի թղթակցի հետ հարցազրույցի ընթացքում նշեց ՆԳ նախարարության անձնագրային եւ վիզաների վարչության պետի տեղակալ [illegible] Հարությունյանը:

Նման դեպքում, մինչեւ այդ քաղաքացին նոտարական գրասենյակի եւ տվյալ երկրի հայկական դիվանագիտական կողմից հաստատված փաստաթուղթ չներկայացնի կամ չուղարկի, որ համաձայն է իր սեփական բնակարանը վաճառելու կամ նվիրելու, ոչ ոք այդ բնակարանը տնօրինելու իրավունք չունի:

Ինչ վերաբերում է պետական բնակարաններին, ավելացրեց Վ. Հարությունյանը, այդ մասին դեռեւս գործող օրենք չունենք: Երբ բնակարանի տերը երկար ժամանակով մեկնել է, եւ պետական բնակարանի համար անհրաժեշտ վճարումներ չեն կատարվում, ապա այդ դեպքում հարցը լուծում է տվյալ շրջանի շրջխորհուրդը: Սակայն նման դեպքեր հազվադեպ են լինում: Ներկայումս պետական բնակարանները մեծ չափով սեփականաշնորհվում են, որը, մինչ [illegible] գործող օրենքն ունենալը, ինչ-որ չափով նվազեցնում է նշված խնդիրների առաջացման հավանականությունը:

digitised by A.R.A.R.@

Ճեպազրույց

– Պարոն Հակոբյան, այսօր դուք ՀՅԴ-ից, կարելի է ասել, միակ պաշտոնական ներկայացուցիչն եք Հայաստանի ղեկավար համակարգում, Ազգային ժողովի պատգամավոր: Ինչպես կբնութագրեք Ազգային ժողովը:

– Այդ մասին շատ է խոսվել, կփորձեմ կարճ լինել: Ըստ էության ԱԺ-ն ներկայացնում է գործադիր իշխանության լծակներն իրենց ձեռքը կենտրոնացրած որոշ խմբերի շահերի համակարգ: Հետևաբար, ԱԺ-ն, որպես օրենսդիր իշխանություն, ներկա վիճակում ամբողջությամբ զսպված լինելով կառավարության ներգործության տակ, չի կարող իրականացնել ղեկավար իշխանության համակարգում գործադիր և դատական իշխանություններին փոխադարձ հակակշռելու իր դերը: ՀՀ նախագահը, ՀՅԴ-ի կառույցի և բնույթի յուրահատկություններից ելնելով, փորձեցին իրականացնել նրա նկատմամբ «պատանդի» քաղաքականություն: Միջանկյալ շրջանում ՀՅԴ-ի նկատմամբ իշխանությունների որոշ լոյալությունը պայմանավորված էր նրանով, որ Դաշնակցությունը հիմնականում իր գործունեությունը ծավալում էր Ղարաբաղում: Իսկ երբ ավարտվեց պայքարի այդ փուլը, երբ ԼՂՀ-ն դարձավ ռազմաքաղաքական փաստացի միավոր և հարցի միջազգայնացումով ռուսական նոր փուլ սկսվեց, ՀՅԴ-ն իր քաղաքական գործունեության մեջ որոշ խմբագրումներ կատարեց: ՀՅԴ Հայաստանի ԿԿ 1993 թ. ամռանը մշակեց համապատասխան քաղաքական գործունեության ծրագիր, որտեղ կարևոր տեղ էր հատկացվում

«Դաշնակցության նկատմամբ վարվում է «պատանդի» քաղաքականություն»

«Լրագիր օր» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հայկազն Ղահրիյանի հարցազրույցը ԱԺ պատգամավոր, ՀՅԴ հայտնի գործիչ Ռուբեն Հակոբյանի հետ նախատեսված էր բնականաբար վերը նշված թերթի համար: Սակայն, երբ հարցազրույցն արդեն պատրաստ էր տպագրության, «Լրագիր օրը» առայժմ չպարզված պատճառներով դադարեց լույս տեսնել: «Ազգը», ինչպես միշտ, պատրաստակամ օգնելու գործընկերներին, սիրով տրամադրում է իր էջերը նշված հարցազրույցը տպագրելու համար:

կարևորագույն խնդիրը և ներկայացնելու հասարակության իրական շահերը:

– Կարելի՞ է ասել, որ սա «ձեռնտական» խորհրդարան է, և ինչպես եք Ձեզ զգում Ազգային ժողովում:

– Երևի հիշում եք ինչպիսի կրքոտ քննարկումներ տեղի ունեցան խորհրդարանում Ազգային հարկի մասին օրենքի քննարկման ժամանակ: Իսկ ըստ էության լուրջ պայքար էր գնում ձեռնտական լծակներն իրենց ձեռքում կենտրոնացրած որոշ խմբերի միջև՝ շահույթի հիմնական աղբյուրների վրա անձնական վերահսկողություն սահմանելու համար: Բայց այդ պայքարի ընթացքում հիմնականում օգտագործում էին, ասենք, «հայոց ղեկավարության կայացում», «շուկայական հարաբերությունների զարգացում», «պետության հզորացում» և նման բնույթի այլ արտահայտություններ:

Ինչ վերաբերում է իմ անձին, ապա պետք է խոստովանեմ, որ սկզբնական շրջանում բավականին ծանր էի տանում այն հանգամանքը, որ նույնիսկ նախկին ԳԽ-ի իմ գործընկերներից ոմանք ԱԺ-ում զգուշանում էին վիճաների ներկայությամբ ինձ որպես դաշնակցականի բարևելուց: Բայց հետո սովորեցի դրան. օրեր են, կանցնեն, կգնան:

– ՀՅԴ միակ պատգամավորը լինելով, որքանով է Ձեզ հաջողվում ներկայացնել և պաշտպանել կուսակցության տեսակետները խորհրդարանում:

– Բավականին դժվար է: Պետք է նկատի ունենալ, որ ՀՅԴ-ն, որպես կուսակցություն, չմասնակցեց ընտրություններին: Եվ ԱԺ-ում իմ ներկայությունը դեռևս Դաշնակցության ներկայություն չէ խորհրդարանում: Այն բոլոր հարցերը, որ բարձրացնում եմ նաև ՀՅԴ-ի հետ կապված, հիմնականում իմ անունից եմ ներկայացնում: Իհարկե, լուրջ առարկություններ չունեմ ԱԺ-ի այդ ամբիոնից, բայց հնարավորին չափ պետք է փորձել օգտագործել այն:

– **Անդրադառնանք Դաշնակցության բուն խնդրին: ՀՅԴ վերջին շրջանի գործունեությունը տարաբնույթ մեկնաբանությունների առիթ է տվել: Մի կողմից, կարծես թե, ՀՅԴ-ն ձգտում է իշխանությունների հետ հարաբերությունների, մյուս կողմից նկատվում է, որ իշխանությունները անհամբեր կեցվածք են դրսևորում այդ մոտեցումների նկատմամբ: Ինչ կասեիք այդ առթիվ:**

– Այդ հարցը համակարգային պատասխանի կարիք ունի, և կփորձեմ որոշ մանրամասնություններով ներկայացնել իմ տեսակետը: Կարծում եմ, որ իշխանությունները, և մասնավորապես Հայաստանի սոցիալական, տնտեսական, քաղաքական կյանքին վերաբերող հիմնահարցերին: Դա, մեղմ ասած, ցանկալի չէր իշխանությունների համար, որոնք անմիջապես սկսեցին գործադրել նախատեսված պահեստային տարբերակները: Մի կողմից սկսեցին առավել ակտիվորեն փորձել խափանել սփյուռքի և Հայաստանի դաշնակցական կառույցները, մյուս կողմից «իրավական հող» ստեղծել ՀՅԴ-ի գործունեությունը կասեցնելու կամ արգելելու նպատակով: Ստեղծեցին արհեստական խոչընդոտներ առաջին դաշնակցականների Հայաստան գալը դժվարացնելու կամ արգելելու համար: Փորձեր արվեցին ամբողջ աշխարհում վարկաբեկել Դաշնակցությունը, ներկայացնելով այն որպես ահաբեկչական կազմակերպություն և այլն: Հայաստանյան կառույցի քաղաքական գործունեության ակտիվացման պատճառով, փաստորեն, իշխանությունները սփյուռքյան կառույցին փորձեցին պատանդ վերցնել, որը նրանց գրեթե չհաջողվեց: Ինչպես էլ իշխանությունները փորձում էին համոզել, թե Դաշնակցությունը դրսից է ղեկավարվում, նրանք լավ գիտակցում էին, որ ՀՅԴ-ն իր քաղաքականությունը համապատասխանեցնում է իր մայր կառույցի՝ Հայաստանի կազմակերպության քաղաքականությանը, և բուն վտանգը հենց այստեղ էին տեսնում: Ինչպես մոտենում էին ընտրությունները, այնպես մեր նկատմամբ իշխանությունների կեցվածքը խստանում էր: Այդ ամենի տրամաբանական ավարտ համարվեց նախագահի դեկտեմբերի 28-ի վարչական հրամանագիրը և զանգվածային ձերբակալությունները: Այսպիսով սկսվեց «պատանդի» քաղաքականության նոր փուլը:

– **Եթե կարելի է, ավելի մանրամասն այդ նոր փուլի մասին:**

– Տեսեք ինչ է կատարվում. պահելով մեկուսարաններում մեր ընկերներին, և մասնավորապես՝ կուսակցության մեջ անառարկելի հեղինակություններ Վահան Հովհաննիսյանին և Հրանտ Մարգարյանին, իշխանությունները դիտում են նրանց որպես պատանդ և փորձում են ՀՅԴ-ին պարտադրել իրենց ձեռնտու քաղաքականություն: Ցավոք, պետք է նշեմ, որ ոչ միայն որոշ քաղաքական ուժեր, այլև մեր կուսակցության մեջ էլ հայտնվել են մարդիկ, որոնք շահարկելով ձերբակալված մեր ընկերներին օգնելու հանգամանքը, տրվում են իշխանությունների խաղին: Վստահ եմ, իմ ընկերներ Վահանը և Հրանտը առաջինը իրենք չէին ցանկանա, որ իրենց այս «կարգավիճակը» շահարկվի:

– **Ձեր կարծիքով Հրանտ Մարգարյանին և Վահան Հովհաննիսյանին ներկայացված մեղադրանքները անհի՞մն են:**

– Համոզված եմ, որ այդ ամենը հետապնդում է միայն քաղաքական նպատակներ և իրականում դատարանի մասնակցությամբ «սարքված» սցենարներ են:

– **Դառնալով վերջին իրադարձություններին, իշխանություններ-ՀՅԴ հարաբերություններում, այնուամենայնիվ, որոշ փոփոխություններ նկատվում են: Մասնավորապես, ակնարկս վերաբերում է Պանթեոնում օրերս տեղի ունեցած ՀՀՇ-ՀՅԴ համատեղ միջոցառմանը՝ նվիրված փետրվարի 18-ին...**

– ՀՅԴ միշտ կողմ է եղել բոլոր քաղաքական ուժերի հետ նորմալ հարաբերությունների պահպանմանը: Իսկ ինչ վերաբերում է Ձեր հիշատակած «համատեղ» միջոցառմանը, ապա այն կարծում եմ, որոշ ուժերի և անհատների կողմից պարզապես սարքում էր ՀՅԴ-ի նկատմամբ: Այլ կերպ ինչպես բացատրել այսօրվա իրականությունը: Չէ՞ որ այն, ինչ կատարեցին 1921 թ. օրվա իշխանությունները դաշնակցականների նկատմամբ, փաստորեն կրկնվում է և այսօր: Իսկ այդ քաղաքականության կրողը ՀՀՇ-ն է: Ճիշտ է, խմբակային կացնահարման դեպքեր առայժմ չեն նկատվել, բայց ՀՅԴ գործունեությունը կասեցված է, իրենց քաղաքական համոզմունքների համար հալածվում և բանտարկվում են դաշնակցականները, փակված և բռնագրավված են կուսակցական թերթերն ու գրասենյակները, մասսայաբար դաշնակցականներին ազատում են աշխատանքից, ղեկավար կազմը ամբողջությամբ միացված է ՀՅԴ-ին վարկաբեկելուն և վերջին հաշվով նրան երկրի հասարակական-քաղաքական կյանքից դուրս մղելուն, այլ խոսքով՝ որևէ տարբերություն ես չեմ տեսնում 21 թ. դեպքերի և մեր օրերում ՀՅԴ-ի նկատմամբ իրականացվող քաղաքականության միջև:

– **Ձեր կարծիքով ո՞րն է ելքը ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու համար:**

– Ինձ թվում է՝ նման վակուումային վիճակ են տեսնում, բայց դա այդպես չէ: ՀՅԴ 26-րդ Ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն առաջիկայում պետք է գումարվի Հայաստանի կազմակերպության Գերագույն ժողովը, որն էլ կորոշի կուսակցության քաղաքականության մարտավարական և ռազմավարական ուղղությունները:

– **Մեկ հարց ևս, որ կարծում եմ կհետաքրքրի շատերին: Ձեր կարծիքով ով կլինի ՀՅԴ-ի թեկնածուն առաջիկա նախագահական ընտրություններում:**

– Այդ հարցի պատասխանը նույնպես կտա Գերագույն ժողովը: Իմ կարծիքով, ինչպես ՀՅԴ, այնպես էլ ողջ ընդդիմությունը պետք է որոշի. եթե այնպիսի մթնոլորտում անցկացվեն ընտրությունները, ինչպիսին հուլիսի 5-ին էր, արժե՞ արդյոք մասնակցել այդ ներկայացմանը: Ինչ վերաբերում է նախագահական ընտրություններում հնարավոր թեկնածուներին, ապա կարծում եմ, իշխանությունները բավականին լավ գիտակցում են, թե ով կարող է հանդիման ելնել ներկա նախագահին որպես հնարավոր ռեալ քաղաքական այլընտրանք: Եվ այդ իմաստով ամեն ինչ արեցին նրան մեկուսացնելու համար:

– **Դուք նկատի ունեք...**

– Այո, ես նկատի ունեմ Վահան Հովհաննիսյանին:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Մարզպետի մեկ ոտքը մարզում է, իսկ երկրո՞րդը...

Ներկառավարական խմորումները ողջ խորութեամբ ի հայտ են գալիս միայն այն ժամանակ, երբ դրանք թաքցնելն այլեւս անհնար է դառնում: Միայն այս ակամա ինքնաբացահայտումից հետո է, որ հասարակութիւնը եւ մամուլը «հաղորդակցվում են» ներիշխանական զարգացումների ողջ ծալքերին: Վերջին կրքերը բորբոքվեցին մարզպետական նշանակումների շուրջ: Նույնիսկ այսօր արդեն իրողութեան վերածված այդ նշանակումների շուրջ չեն մարում ներիշխանական կրքերը, ինչպես նաեւ չեն մարում հասարակական քննարկումները: Ի վերջո ի՞նչ էր սպասվում այդ նշանակումներից եւ ինչպիսի՞ն է արդյունքը:

«Քայլ առ քայլ ձեւավորվում են Սահմանադրութեամբ նախատեսված պետական կառույցները՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնում ե՛ւ քաղաքական, ե՛ւ վարչական տեսակետից փոխվում է կառավարման համակարգը, քանի որ նախկին Խորհրդային Միութիւնը կարող էր գործել միայն կոմկուսի շաղկապող ուժի շնորհիվ», նոր նշանակված մարզպետների ընդունելութեան ժամանակ հայտարարել է ՀՀ նախագահը («Հայաստանի Հանրապետութիւն», 20 փետրվարի, 96 թ.): «Մարզպետների ինստիտուտը կոչված է կենտրոնական գործադիր իշխանութեան արդյունավետ մեխանիզմներ ստեղծել տեղերում, ուստի այս քայլով մենք վերականգնում ենք գործադիր իշխանութեան ուղղահայացութիւնը, հայոց պետութեան ունիտարութիւնը» (նույն տեղում):

Դեռեւս 5 տարի առաջ, իր առաջին ճամփը ասուլիսում Խորհրդի գործկոմի հանգուցյալ նախագահ Համբարձում Գալստյանն ընդգծեց, որ «խորհրդային համակարգը կարվածահար է»: Նա միաժամանակ ավելացրեց, որ ինքն անձամբ նախընտրում է «մունիցիպալ կառավարումը», որի շուրջ ծրագիր է ներկայացվել ԳԽ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Սա փաստում է, որ պետական կառավարման հին համակարգը նորով փոխարինելու փորձերն եղել են այս ամբողջ ժամանակահատվածում իշխանութեան մարմիններում:

Սա թերեւս կարելի է ներկայացնել որպես հարցի նախապատմութեան մեկ, բայց արժանահիշատակ հատված:

«Խորհրդային համակարգի կարվածահարութիւնը» անհուսալի հայտ էր, սակայն պետական կառավարման այդ համակարգը չէր պատրաստվում ոչ նահանջելու, ոչ էլ առավել եւս՝ կնքելու մահկանացուն: Գործադիր մարմիններում առկա վարչարարութիւնը, բյուրոկրատական խաչ՚ձուկը, աղքատի մեծամասնութիւնը, քաղաքացիների ուղղակի նվաստացումը դարձել են այդ մարմինների անբաժան ուղեկիցը: Համակա՞րգն է մեղավոր, որ այդչափ աղավաղել է մարդկանց, թե՞ մարդիկ, որ իրենցով վարկաբեկել են (եւ կվարկաբեկեն) համակարգը՝ դա, կարծում ենք՝ հարցի յուրովական կողմն է: Առկա է փաստը՝ կառավարման խորհրդային համակարգը վարկաբեկված է եւ ըստ այդմ ինքնասպառված, միաժամանակ անժխտելի է նոր համակարգի գոյութեան անհրաժեշտութիւնը: Գտնված է նաեւ լուծման ձեւեր՝ ստեղծվել է մարզպետական ինստիտուտը, նախատեսվում են տեղական ինքնակառավարման եւ տարածքային կառավարման օրինագծերի քննարկումներ ԱԺ-ում: Ըստ էութեան՝ կառավարման նոր համակարգը կարծես թե ուրվագծվում է: Սակայն արդեն առկա իրողութիւնները առաջ են բերում մի շարք հարցականներ, որոնք շարունակում են հուզել հասարակական միտքը: Այսպես՝ 1. ո՞ւմ կողմից եւ ինչո՞ւ մարզպետների հաստիքները այս կազմն ընտրվեց, 2. ո՞րն է եղել ընտրութեան սկզբունքը, 3. ի՞նչ տեղ եւ դեր է վերապահվում այս տեղակալներից հետո ա) ՆԳ նախարարին, բ) պաշտպանութեան նախարարին, գ) ՀՀԸ վերնախավին, դ) վարչապետին: Եւ քանի որ դեռեւս այս հարցերին պաշտոնական կամ կիսապաշտոնական բացատրութիւններ չեն տրվել, կարելի է ենթադրել, որ 1) նախ՝ մարզպետների այս կազմի ընտրութեան գլխավոր հեղինակը ՀՀ նախագահն է, 2) ընտրութեան սկզբունքը եղել է գործով առաջացած անձնական նվիրվածութիւնը, նրանց երեւութական առաքինութեան կանխորոշվածութիւնը եւ միայն 3 դեպքում է հաշվի առնվել տնտեսական գործունեութեան կազմակերպչական ունակութիւնները, 3) մարզպետների ընտրութիւնը միաժամանակ ցույց է տալիս, որ ՀՀ նախագահին հաջողվել է «սանձել» անհնազանդներին, բայց առանձնացվել է պաշտպանութեան նախարարի տեղն ու դերը: Այս նշանակումներից հետո ՀՀՇ վերնախավում լուրջ հիասթափութիւն է առաջացել՝ փաստորեն ՀՀՇ-ն զրկվել է Երեւանի քաղաքապետարանը «տնօրինելու» իր հավակնութիւններից (ըստ խոսակցությունների՝ Երեւանի քաղաքապետի պաշտոնին ՀՀՇ-ն փորձել է առաջարկել ԱԺ փոխնախագահ, ՀՀՇ վարչութեան անդամ Կարապետ Ռուբինյանի թեկնածութիւնը, ինչը, փաստորեն, մերժվել է):

Չնայած 5 հիշյալ մարզպետների գոյութեանը, այնուամենայնիվ, այդ ցուցակը, մեղմ ասած, ՀՀՇ-ի «սրտով չէ»:

Նման կուսակցական եւ կառավարական զտման առաջին հասու փայլը ՀՀ նախագահը կատարեց ժամանակ առաջ, երբ հրամանագրերով ավելի հստակութիւն մտցրեց ՀՀ կառավարութեան կառուցվածքի եւ գործունեութեան սահմանվող կարգի մեջ: Այստեղ արդեն ամրագրվեցին մի շարք գերատեսչութիւնների, որոնց թվում եւ մարզպետների, իրավասութիւններն ու պարտականութիւնները, եւ հարցն անորոշ մնաց միայն անձերի ընտրութեան ոլորտում:

Ձեւավորելով նախագահամետ մարզպետական ինստիտուտ՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ավելի ամրացրեց կառավարման նախագահական համակարգը եւ դրա ընդգծված նախագահական «ուղղահայացութիւնը»:

Ձեւական եւ իրավական կողմն ապահովված է, իսկ նոր համակարգի կենսունակութիւնը դեռ կյանքի եւ ժամանակի քննութեանը պետք է դիմանա:

Սակայն այսօրվա դրութեամբ մեծ հարցականի տակ է այն խնդիրը, թէ որքանո՞վ է արդյոք ձեւավորվող նոր համակարգը աւելի արդիւնաւէտ [illegible]

[illegible]

ՆԱՐԻՆԷ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Մինչ այժմ ձախակողմյան որեւէ խմբավորում չէր ստացել իր թեկնածուներին կամ ծրագրերը ներկայացնելու իրավունք: Սակայն ընտրական համի մեջ ներառվում է հասարակական երկու հիմնական ուժ, որոնք այնքան էլ չեն տարբերվում իրենց հայացքներով: Մեկը Մարտնչող հոգեւորականների միությունն է, մյուսը Կառուցողների աջակողմյան ճամբարը: Մարտնչող հոգեւորականների պահպանողական միությունը պաշտպանում է պահպանողականներին եւ ներկայումս, որ բոլոր թեկնածուները բավարարեն գաղափարախոսական այսպես ասած չափանիշները: Ընտրական հանձնաժողովի համար հնարավոր հարց կարեւոր է, թե այս կամ այն թեկնածուն ընդունելի է հավատարիմ մահմեդական կառավարությանը եւ հոգեւոր առաջնորդ Խամենեիին: Քաղաքական խմբավորումների միջեւ հակասությունների եւ կարծիքների տարբերության բազմակողմանիությունը ընտրությունները դարձնում են անիմաստ եւ ոչ կարեւոր: Իրա- [illegible]

Չեչնիան փորձադաշտ Ռուսաստանի ռազմավարական բեռնայինների համար, որոնց նպատակն է Ռուսաստանը վերածել ու նոր տարածքներ գրավել: Պարսկաստանի ռազմավարությունը ու տնտեսական հարաբերությունները, որոնք այսօր կարող են վտանգել Պարսկաստանի աջակցելու դիրքերը, ամենայն խաղաղ ուղիներով եւ Կասպից ծովի նավթային պաշարներից օգտվելու այս երկու երկրների հնարավորությունների համար: Նավթային արեւմտյան ընկերությունների միա- [illegible]

ԹԵՀՐԱՆ

Իրանի համար կարեւորը ոչ թե ընտրություններն են, այլ Ռուսաստանը

Մարտի 8-ին մեր հարեւան երկրներից մեկում Իրանում, անց են կացվելու խորհրդարանական ընտրություններ: Այս առթիվ խոսք հետաքրքրական է «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայության հեռարձակած ներքոբերյալ հաղորդագրությունը:

դական հոգեւորականների եւ առեւտրական խավի շահերը: Կառավարության աջակողմյան պաշտպան են նախագահ Ալի Աքբար Ռաֆսանջանիին, սակայն նախագահը Մարտնչող հոգեւորականների միության անդամ է եւ չի ցանկանում բացահայտ աջակողմյանների հավատարմությունը: Աջակողմյանների թեկնածուներից շատ անուններ գրված են նաեւ Մարտնչողների ցուցակներում: Փաստ, որ առաջադրում է երկու այս ուժերի միջեւ տարբերության չգոյությունը: Ինչպես Իրանի փոխնախագահ եւ Կառուցողների աջակողմյան Ջեւադին է ասում, իր խմբավորումը պահպանողականների հետ չունի գաղափարական տարաձայնություններ: Նրանց միջեւ տարբերությունները միայն զույներն են: Աջակողմյանները իրենց ցուցակներում կխոսում են Իրանի դրսի կարծիք, ազատական եւ կանանց զույները, իսկ պահպանողականները միայն ճանաչում: Ընտրությունների մասնակցելու իրավունքից զրկվել է միայն Իրանի ազատագրության շարժում խմբավորումը: Ընտրական հանձնաժողովն առաջնորդվում է միմիայն մահմեդական

նի համար, քանի որ այսօր ավելի կարեւոր են Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները: Չնայած ԱՄՆ-ի բազմաթիվ կոչերին, Ռուսաստանը շարունակում է Իրանի հետ համագործակցությունը միջուկային ասպարեզում: Արեւմտյան շատ վերլուծողներ գտնում են, որ Ռուսաստանն ու Իրանն ավելի շատ դաշնակից մրցակիցներ են, քան դաշնակիցներ: Նրանք Ռուսաստանին նախազգուշացնում են հարավային սահմաններում մահմեդական ապստամբներից՝ նրանց չհիշեցնելով Ռուսաստանին Թուրքիայի մահմեդական գործոնի մասին: Ռուսաստանը շարունակում է ատոմակայանի կառուցումը Բուշեհրի նահանգում՝ հայտարարելով, որ չի կարող անտեսել իր տնտեսական շահերը: Իսկ Ռուսաստանի եւ Իրանի միջեւ հարաբերությունները վտանգված են Չեչնիայի հակամարտության պատճառով: Վերջին 11 օրվա ընթացքում Ելցինն արդեն երկու անգամ հայտարարել է, թե չեչեն մարտիկներին օգնում են Իրանում եւ Թուրքիայում մարզումներ ստացած մահմեդականներ: ՌԴ պաշտպանության նախարար Գրաչովի խոսքերով, Դուդաեւը խաղալիք է, իսկ

թյունը պաշտպանված է արդյունաբերական նավթը, իսկ Իրանը մինչ այժմ շարունակում է պաշտպանել Ռուսաստանի այն տեսակետը, որ Կասպից ծովը լիճ է, այլ ոչ թե ծով: Ինչը դրա պաշտպանելով օգտվելու արտոնություններ է տալիս այն բոլոր հինգ պետություններին, որոնց ափերը ողողվում են լճի ջրերով: Սակայն Ռուսաստանի այս դիրքորոշման [illegible] արդյունահանումը: Տասը տարվա ընդհարումներ ունեցող Ռուսաստանը կարող է [illegible] նույնիսկ հարցում միայնակ թողնելով Իրանին, որն արեւմտյան նավթային ընկերությունների կազմում ընդգրկում չունի: Իրանը շարունակելու է Ռուսաստանի հետ բարի հարաբերությունները: Նոր կառավարության [illegible], որ Իրանի [illegible] Ռուսաստանի հետ լավ հարաբերությունների կարողությունը: Ռուսաստանը նույնպես շահել է [illegible] Իրանից, մի երկրից, որը դարձել է ռուսական զենքի կարեւոր գնորդ:

ՓԱՍՏ

ՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐՃԱՏՈՒՄ

Արտասահմանցիները կօգնեն Ղազախստանում հրթիռների հորանների կազմաքանդմանը

Շվեյցարական «Էյ Բի Բի» խմբի եւ Հյուսթոնի (Տեխասի նահանգ) «Բրաուն եւ Ռութ» շինարարական խմբի ընկերության համատեղ ձեռնարկությունը իրավունք է ստացել պայմանագիր կնքել Ղազախստանում հրթիռային յուր հարթակների 148 հորանների կազմաքանդման համար: Համատեղ ձեռնարկության կազմի մեջ են մտել «Էյ Բի Բի» խմբի ամերիկյան ստորաբաժանումը, որ կոչվում է «Էյ Բի Բի Սիստեմս», ինչպես նաեւ շինարարության ճարտարագետներ եւ կառավարիչներ, որոնք մասնագիտանում են ենթակառուցվածքի նախագծերում:

31 միլիոն դոլլարանոց նոր պայմանագիրը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ պաշտպանության նախարարության միջուկային սպառնալիքների վերացման կողմից: Նանն-Լուգարի ծրագրի շրջանակներում, որի նպատակն է Ղազախստանին, Ռուսաստանին, Ուկրաինային եւ Բելառուսին օգնություն ցույց տալ սպառազինությունների վերացման

ման տարբեր պայմանագրերի համապատասխան գծերի համակարգերը կազմակերպելիս:

Ղազախստանը պարտավոր է ԱՄՆ-ի եւ նախկին ԽՍՀՄ-ի կնքած ռազմավարական սպառազինությունների կրճատման պայմանագրի համաձայն ոչնչացնել արձակման կայանները եւ ՍՍ-18 միջմայրցամաքային բալիստիկ հրթիռների արձակման վերահսկման սարքերը: Անկախություն ստանալով Ղազախստանը Բելառուսի եւ Ուկրաինայի նման հրաժարվեց միջուկային սպառազինություններից եւ Ռուսաստանին հանձնեց իր տարածքում եղած միջուկային մարտագլխիկները:

Նախատեսվում է նշված հրթիռային հարթակներում կազմաքանդել բոլոր հորանները, պահպանել եւ օգտագործել սարքավորումները ու նյութերը, հարթակները վերակառուցել, մաքրել եւ նախապատրաստել խաղաղ օգտագործման: Հորաններում ռադիոակտիվ նյութեր չեն պահել:

«ՖԻՆԱՆՍՈՎԻԵ ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ռուսաստանն ու Բելառուսը իրարից պարտք ու պահանջ չունեն

Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը եւ Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն փետրվարի 27-ին պայմանագիր են ստորագրել, համաձայն որի փոխադարձաբար չեղյալ են հայտարարվում չվճարված բոլոր պարտքերը: Բելառուսի նախագահի հետ Մոսկվայում հանդիպելուց հետո Բորիս Ելցինն ասել է, թե այս պահից ոչ մեկը մյուսին ոչինչ պարտք չէ: Նա ասել է նաեւ, որ պարտքերի մարման հայտարարելը երկու երկրների տնտեսական հետագա սերտացման հիմք կհանդիսանա: Ղազախստանը, Ռուսաստանն ու Բելառուսը արդեն մաքսային միություն են կազմել եւ Մոսկվան ձգտում է ընդարձակել այն՝ ներգրավելով նախկին խորհրդային հանրապետություններին: Ռուսաստանը հայտարարել է, որ Բելառուսը գազի ու նավթի մատակարարումների դիմաց մոտ 1 միլիարդ դոլլար է պարտք, իսկ Բելառուսն էլ հայտնել է, որ դրա դիմաց նույնքան պարտք ունի Ռուսաստանը՝ Բելառուսի տարածքից ատոմային միջուկային զենքերը դուրս բերելու եւ խորհրդային ժամանակներում Բելառուսում տեղակայված ռուս զինվորների կողմից շրջակայքին հասցված վնասների հետեւանքով: Ելցինը հայտարարել է նաեւ, որ մարտի վերջին ծրագրված է Լուկաշենկոյի եւ նաեւ Ղրղզստանի ու Ղազախստանի նախագահների հանդիպում Մոսկվայում, որի ընթացքում քննարկվելու են առավել սերտ տնտեսական հետագա սերտացման հարցերը: Բացի այդ, Ռուսաստանի նախագահը հայտնել է, որ Մոսկվան ու Մինսկը Լեհաստանի հետ նոր տարածքով անցնող ու մինչեւ Կալինինգրադ հասնող խճուղու շինարարության մասին մի պայմանագիր են ցանկանում կնքել:

ԱՄՆ

IBM-ը դադարեցնում է իր համակարգիչների արտադրությունը Ռուսաստանում

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, AFP: Ամերիկյան համակարգչային արտադրության հսկաներից IBM-ը որոշել է կանգնեցնել Ռուսաստանի մայրաքաղաքի մոտ գտնվող Զելենոգրադ քաղաքում գտնվող իր արտադրական ձեռնարկությունը, որը 1993 թ.-ից ի վեր ավելի քան 40 հազար միավոր անձնական համակարգիչ (PC) էր արտադրել: Պատճառը, ինչպես Ֆրանսպրեսին է բացատրել ձեռնարկության տնօրեն Ալեքսեյ Եփիմենկոն, հարկային այն խտրականությունն է, որից տուժում է IBM-ը: Ռուսաստանում մի շարք առեւտրական կազմակերպություններ արտոնյալ իրավունքներ ունեն արտասահմանից առանց հարկի համակարգիչներ ու մասեր ներմուծելու, մինչդեռ տեղական արտադրության IBM-ը ենթակա է հետզհետե ավելացող հարկերի եւ չնախատեսված տուրքերի: Հակառակ այն փաստին, ինչպես ասել է տնօրենը, որ իշխանությունները սկզբում խոստացել էին որեւէ արտոնություն չտալ ներմուծողներին:

Մյուս կողմից, «Պեկոմեն լրատու» մասնավոր թերթի համաձայն, 1994 թ. արտասահմանից Ռուսաստան ներկրված համակարգիչների թիվը եղել է 813 հազար, մինչ 1995 թ.-ին այդ թիվն անցել է 1 միլիոնը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքիայի դեսպանի վերադարձը Հունաստան դեռ անորոշ է

Թուրքիայի արտգործնախարարության մամուլի ներկայացուցիչ Օմեր Աքբելը օտարերկրյա մամուլի ներկայացուցիչների համար կազմակերպված մամլո ասուլիսում հայտարարեց, որ Աթենքում Թուրքիայի դեսպան Ունիթ Պամիրի [illegible] օրերին Հունաստան վերադառնալու վերաբերյալ տարածված լուրերը իրականությանը չեն համապատասխանում, նշելով, որ վերադարձի ճշգրիտ ժամկետը դեռեւս հայտնի չէ:

TRT

Լիբանանում առգրավվեց 1 տոննա հաշիշ, 1.5 մլն դոլլար արժեքով

ԲԵՅՐՈՒԹ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, AFP: Լիբանանյան ոստիկանության նարկոբիզնեսի դեմ պայքարող մի ջոկատի հաջողվել է երկրի արեւելքում, Սիրիայի հետ սահմանին մոտ, Հերմել բնակավայրում, առգրավել 1 տոննա հաշիշ, 1.5 միլիոն դոլլար արժեքով: Լիբանանյան իշխանությունները սիրիական բանակի օժանդակությամբ արդեն 4 տարի է, որ փորձում են արմատախիլ անել երկրում 1975-1990 թթ. պատերազմի ընթացքում արմատավորված հաշիշի կակաչի մշակումը, որը Լիբանանը դարձրել էր թմրանյութերի մարզում «ամենաառաջավոր» երկրներից մեկը: 1992 թ.-ից ի վեր Լիբանանում սկսած հականարկոբիզնես պայքարի հետեւանքով տեղական շուկայում հաշիշի գինն աճել է 15 անգամ:

Ականված ինքնաշարժ պայթեց Ալբանիայի մայրաքաղաքում

ՏԻՐԱՆԱ (ԱԼԲԱՆԻԱ), 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, WSJ: Ալբանիայի մայրաքաղաք Տիրանայի կենտրոնական մասում պայթած ականված ինքնաշարժը խլեց 5 հոգու կյանք եւ վիրավորեց 30 ուրիշների: Խանգված սուպերմարկետներից մեկի առաջ կայանված պայթյունից անմիջապես հետո ձերբակալվեց երկու մարդ, երկուսն էլ նախկին կոմունիստների շրջանի գաղտնի ոստիկանության աշխատակիցներ:

ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

Շվեյցարիայում լրտեսների մեծ մասը ռուս դիվանագետներ են

Շվեյցարիան, որն ամբողջ հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում երկու հակամարտ համակարգերի հետախուզությունների գործունեության ասպարեզն էր, այսօր արձանագրում է, որ ԽՍՀՄ-ի տրոհումից հետո Շվեյցարիայի հանդեպ տարբեր երկրների լրտեսների հետաքրքրությունը նվազել է: Այդ չի նշանակում, որ երկիրը հիշյալ հետեւությանը հանգեց, երբ ստույգ բացահայտեց իր տարածքում տարբեր երկրների հետախուզական գործակալությունների աշխատանքի փաստերը: Պարզվեց, որ 1980-1996 թթ. Շվեյցարիայում լրտեսության 115 դեպք է բացահայտվել 177 անձանց մասնակցությամբ: Մեծ մասամբ դրանք եղել են խորհրդային կամ ռուս դիվանագետներ:

Բայց երբ 1980-1985 թթ. Շվեյցարիայի հսկիչ ծառայությունները տարեկան բացահայտում էին միջին հաշվով 14 լրտեսական գործ, ապա վերջին տասնամյակում այդ թիվը կիսով չափ նվազել է: Երբ նախկինում լրտեսության նպատակը հիմնականում ռազմաքաղաքական գաղտնիքներն էին, ապա այժմ առավել մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում գիտատեխնիկական առաջընթացի ոլորտ [illegible]ներ: Վիլհելմ Թելի հայրենիքում [illegible] են վճռական կանխիչ միջոցառումների շնորհիվ [illegible] մնալ նոր լրտեսների թափանցումից: Այդ նպատակով 10 տարում մուտքի արտոնագիր չի տրվել 308 դիվանագետի, որոնց [illegible] Շվեյցարիայում [illegible] կասկածելի էին հետախուզական գործունեության մեջ:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

digitised by A.R.A.R.@

«Թումանյան 34, Նալբանդյան 106, Մաշտոց 37 և 40 հասցեներում տեղավորված սալոնները 1955-ից վարձակալման են տրվել կերպարվեստագետներին՝ մշակույթի արժեքները վաճառքի նպատակով մասսայականացնելու, գեղարվեստական ճաշակը բարձրացնելու համար։ Բագրատյանի աշխատակազմը, և նրանց էլ ոչինչ չի պակասի»։ «Միամիտ ճամփորդներ էինք գալիս Վահագն Խաչատրյանին, բայց մեզ հասկացրեց վաճառքի սարսափելի բոլոր միջոցները 1990-ին Ավանի Նարեկացի թաղամասի խաղաղության փողոցում տրված 0,3 հեկտար հողամասի մասին է, որ կեղծ նման մեծասասցներ է տալիս։ նույն վիճակում են մյուս ստեղծագործական միությունները, իր նկարների առաջ մշակույթի ֆոնդի նախագահ Արտաշես Ավագյանը։ Մշակույթի ֆոնդին պատկանող 2 սրահներն էլ մեր ձեռքից գնացել են արդեն (Պուշկին 43-ը հանձնվել

Ո՞ւմ տունն է սա, ո՞ւմն է այս բնակարանը

Մամուլում գրվեց, որ Հայաստանի նկարիչների միության ենթակայության տակ գտնվող սալոն-խանութները հունվարի սկզբին սեփականացվել են տնօրենների կողմից (նախապես օգտագործ դարձել էին առանձին ՍՊԸ միավորներ)։ Միության նախագահ Պողոս Հայթայանի ասելով, խախտվել են թե իրավական, թե բարոյական նորմերը։ Հայաստանի նկարիչների միությունը (ՀՆՄ) դիմել է համապատասխան ատյաններին, հանրապետության գլխավոր դատախազին։ Շատերը լռության են մատնել խնդիրը, իսկ ՀՀ կառավարության քարտուղար-նախարար Ա. Մանասարյանի 9 փետրվարի պատասխան գրության մեջ պատճառաբանվում է, թե «Համաձայն «Պետական ձեռնարկությունների եւ անավարտ շինարարության օբյեկտների սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի, պետական ձեռնարկության գույքի վարձակալներն իրավունք ունեն գնելու ՀՀ սեփականաշնորհման եւ ապապետականացման պետական հանձնաժողովի ներկայացմամբ»։ Բայց այս դեպքում գույքի վարձակալը ՀՆՄ-ն է, ոչ թե նրա օղակ հանդիսացող սալոն-խանութի տնօրենը։ Երեկ ՀՆՄ-ում գումարված ժողովը կատարվածը միաձայն ապօրինություն էր դիտում։

տական պլատույքներ իրացնելու եւ շահույթի ի սպաս դնելու ՀՆՄ անդամների սոցիալ-տնտեսական վիճակը բարելավելու։ Սալոնների տնօրենները հաշվետու են եղել միությանը մինչեւ 94-ի վերջը։ Միության տրամադրած միջոցներով սալոնները պարբերաբար վերանորոգվել են (միայն 85-86 թթ վերանորոգման ծախսը կազմել է 250 հազար ռուբլի), տեղեկացրեց ՀՆՄ նախագահ Պողոս Հայթայանը՝ միության կողմից կազմված նամակի տեքստն ընթերցելով։ 90 թ.-ից հետո գեղարվեստի սրահի տնօրենը շատ անգամ միության անունից է պայմանագրեր կնքել։ Միության անդամներին զայրացնում ու զարմացնում է այն, որ իրենք զրկված են սեփականաշնորհմանը մասնակցելու իրավական դաշտից։ Ժողովում ներկա գտնվող կարծիքին, թե նամակը պիտի ուղղել ՀՀ նախագահին, դեմ արտահայտվեց Ղուկաս Չուբարյանը՝ պատճառաբանելով, թե «սխալը կատարել է մեր ստեղ կառավարական հիմունքներով արվեստանոց-բնակարաններ պիտի կառուցվեին 2 բարձրահարկերում-ԱՆ. Հ.) շուկա են բացել արդեն։ Բոլոր հասցեների երկար շարանն անցնելով նման բղբերը նախագահի աշխատակազմում են վավերացվում», հիշեցրեց միության նախագահը։ «Այս վտանգավոր երեւույթը խանգ Վարդգես Պետրոսյանի օրով 1 սարով տրվել էր Այանյան ձեռնարկությանը վարձակալման, որի բանալին հրաժարվում են մեզ տրամադրել)։ Գործում է փոքր օրենքը, հայրենիքը՝ խայլ առ խայլ, սրահ առ սրահ ծախվում է չարչիներին, ու թալանվում ենք բոլորս», եզրակացրեց մշակույթի ֆոնդի նախագահը։ Նրա առաջարկությամբ որոշվեց ՀՀ նախագահին ուղարկվող բաց նամակը կազմել բոլոր ստեղծագործական միությունների անունից։

Բոլորի դատանն էլ նույն ուղղը չունի է։ Երկու օր առաջ ստեղծագործական նոր հղացած կառույցի մասին լսեցի, գնացի, որ գրեմ։ «Ի սեր Աստծո, նախօրոք ոչինչ մի գրի, աչքից շատ եմ վախենում», խնդրեց համրապետությունում ճանաչված արվեստագիտուհին։ Զարմացա, շատ նակության մեջ կանխեց «հենց որ իմացան տարածքը մշակույթինն է, վաղը ոտնատանտափորձ կծախեն»։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գոնկուրյան մրցանակը 93 տարեկան է

Ֆրանսիայի գրական մրցանակներից մեկը՝ Գոնկուրյանը, շնորհվում է 1903 թվականից ի վեր ամեն տարի։ Նապոլեոնյան սղայի երկու որդիները ապրում էին ընտանեկան փոքրիկ ժառանգությունից ստացված եկամուտների հաշվին։ Գրականությունը նրանց միակ կուռքն էր։

Գոնկուրները (այդպիսին էր նրանց ազգանունը) երկվորյակներ չէին։ Եդմոնը ութ տարով մեծ էր Ժյուլ եղբորից, սակայն նրանք այդպիսին կարող էին լինել, որովհետեւ ամեն ինչ անում էին միասին, նույնիսկ ամուրական խենթությունները, ինչպես պնդում էին չար լեզուները։ Նրանց գրական ժառանգությունից հետք թողեց միայն «Ժերմինալ լա Սերտե» վեպը։ Դա մի պատմություն է մի աղախինի մասին, որը աշխատանքից հետո զբաղվում էր պոռնկությամբ։

Երկու եղբայրների գլխավոր աշխատությունը՝ «Օրագիրը», նվիրված է Զոլայի շուրջը անցյալ դարի 80-ական ներին խմբավորված նատուրալիստական դպրոցի ներկայացուցիչներին, որտեղ նրանք նկարագրում են այն ժամանակվա գրական կյանքը։ Գոնկուր եղբայրների երազանքն էր մնալ հաջորդ սերունդների հիշողության մեջ։ Այնքան էլ վստահ չլինելով, որ դրան կհասնեն իրենց գրական տաղանդով, նրանք մտադրվեցին ստեղծել մի մրցանակ։ Այդ նպատակը 1896-ին իրականացրեց վերջինը վախճանված Էդմոնը։

Նա իր կտակում ցանկություն հայտնեց ստեղծել տասը անդամներից մի ընկերություն, որը լիազորված կլինի յուրաքանչյուր տարի շնորհել «Գոնկուրների մրցանակը»։ 5000 ֆրանկի չափով այդ մրցանակով կպարգեւատրվի այն ստեղծագործությունը, որը լի է նորարական ոգով։ Ինչ վերաբերում է ընկերության անդամներին, որոնց ի րենց անվանեցին «Գոնկուրյան ակադեմիկոսներ», ապա նրանցից յուրաքանչյուրը կստանա 6000 ֆրանկի չափով ամենամյա ռենտա։ Հանգուցյալը նշանակել էր «Գոնկուրյան ակադեմիկոսներից» ութին, որոնց թվում էին Ալֆոնս Դոդեն, Օկտավ Միրբոն եւ Ժան Ցուսմանսը։

Քանի որ Էդմոնդի ժառանգորդների կողմից ժառանգության շուրջ վեճեր ծագեցին, Գոնկուրյան առաջին մրցանակը շնորհվեց միայն յոթ տարի հետո։ Առաջին մրցանակակիրը դարձավ ոմն Ջոն Անտուան Նոնը՝ իր «Թշնամական ուժ»-ի համար։ Ցեսագում նոնի մասին ոչինչ հայտնի չէ։

Մի՞շտ է Գոնկուրյան մրցանակը շնորհվում լավագույնին։ Ընդամենը մրցանակը ստացան այնպիսի տաղանդավոր գրողներ, ինչպիսիք էին Անդրե Մալրոն, Մորիս Ժենեւուան, Լուի Պերգոն, Անրի Պուրան, Սամոնեն Ժան Դեն Սերը, Ժորժ Դուամելը, Մարսել Պրուստը, Անրի Թրուայան, Ռոժե Վայանը, Ռոմեն Գարին, Ժյուլեն Գրակը (հրաժարվեց մրցանակից), այնուամենայնիվ մրցանակ շնորհող հանձնաժողովին կշտամբում էին, որ նրանք չճանաչեցին Կոլետին, Ժիդին, Մորիակին, Վալերի Լարբոյին, Ժիռոնյին, Սենտեքզյուպերին, Արագոնին... Հանձնաժողովը գլխավորում են էրվե Բազենը (մահացավ անցյալ շաբաթ), Միշել Տուռնիեն, Ֆրանսուազ Սալե Ժորիսը, Էդմոնդ Շարլ Ռուն, Ռոբերտ Սաբաթիեն, Ֆրանսուա Նուրիեն...

Ի ԴԵՊ

Լուչանո Պավարոտտիի կինը որոշեց ապահարզան տալ

Աշխարհահռչակ օպերային երգիչ Լուչանո Պավարոտտիի կինը՝ Ադուան, որոշեց ապահարզան տալ այն բանից հետո, երբ իտալական հանդեսներից մեկում կարդաց Անտիլյան կղզիներ հանգստի մեկնած ամուսնու հարցազրույցը։ 60-ամյա Պավարոտտին բացակցին հայտարարել էր, որ ինքը վերջապես գտել է իր իսկական սերը եւ որ դա իր 26-ամյա քարտուղարուհին է։ Նրանց սիրային կապի մասին Ադուան վաղուց գիտեր, բայց նախընտրում էր լռել հանուն ընտանիքի։ Լուչանոն եւս խուսափում էր այդ մասին հրապարակայնորեն խոսելուց։ Սակայն, ինչպես հաղորդում է RFI ռադիոկայանը, հանդեսի բացակցին նրա արած հայտարարությունը եւ քարտուղարուհու հետ Պավարոտտիին պատկերող լուսանկարները համբերությունից հանել են Ադուային, որը վճռել է ամուսնալուծվել։ Ամուսնալուծությունը, սակայն, դյուրին չի լինելու, քանի որ Լուչանո Պավարոտտիի գրեթե ամբողջ ֆինանսական կայսրությունը կնոջ տնօրինության տակ է. տարբեր երկրներում Պավարոտտիներն ունեն առանձնատներ, բնակարանային ընկերություններ, բանկային հաշիվներ եւ այլն։

Պ. Ք.

ԵՐԵՎԱՆ

Երեկոն նվիրված էր Փարաջանովին

Մեր ժողովրդի մեծերին, արվեստի ու մշակույթի գործիչներին հիշելու, մեծարելու բարի ավանդույթը երեկ ԱՕԿՄ-ի դահլիճ էր հավաքել մայրաքաղաքի մտավորականներին, արվեստագետներին, եւ ինչպես բացման խոսքում ասաց միջոցառման կազմակերպիչը՝ «Հայաստան-Վրաստան» ընկերության նախագահ Հերբերտ Մելիքսեթյանը, ավելի շատ վրացիաների։ Մեծ կինոռեժիսոր Սերգեյ Փարաջանովին նվիրված միջոցառումը վարում էր ժողովրդական արտիստ, պրոֆեսոր Ալբերտ Ցավուրյանը։ Նա հայտնեց, որ միջոցառումը նպատակ ունի վերականգնել նաեւ «հոգեւոր, մշակութային ու մարդկային կամուրջը Վրաստանի հետ»։ Այնուհետ ներկայացնելով Ս. Փարաջանովի կյանքն ու ստեղծագործությունը, նա «Աշուղ Ղարիբ» ֆիլմը համարեց «հայ-վրացական եւ նախկին միության երկրների ժողովուրդների բարեկամության արտահայտություն», դրվագներ պատմեց կինոնկարահանումներից։ Ելույթներ ունեցան կինեմատոգրաֆիստների միության նախագահ Սերգեյ Իսրայելյանը, Փարաջանովի թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը։ Պարոն Իսրայելյանը այն միտքը հայտնեց, որ հովանավոր գտնելու դեպքում, կկազմակերպվի վրացական կինոյի փառատոն։

Փարաջանովի կոլաժներից

Ցուցադրվեցին հատվածներ Փարաջանովի «Աշուղ Ղարիբ»-ից։ Կինոնկարը ամբողջությամբ կցուցադրվի ապաշխարհում՝ Կինոյի տանը։

Յ. Ս.

ՄՈՍԿՎԱ

Ալիսա Ֆրեյնդլիխի լեդի Մակբեթը հիացնում է

Փետրվարի 22-ին եւ 23-ին Մոսկվայի անվան թատրոնի բեմի վրա Պետերբուրգի նշանավոր Մեծ դրամատիկական թատրոնը ներկայացրեց «Մակբեթը» Թեյմուր Չխեիձեի բեմադրությամբ։ Վերջերս հեռուստադիտային թատերական տարածում ստեղծվել են Շեքսպիրի հայտնի ողբերգության միանգամից երկու «վրացական» տարբերակներ. Չխեիձեից բացի «Մակբեթ» է բեմադրել Ռոբերտ Ստուրուան։

Հանդիսականները եւս բաժանված են երկու մասի։ Երկու բեմադրություններն էլ ունեն կողմնակիցներ եւ հակառակորդներ։ Սակայն Չխեիձեի աշխատանքի մասին նույնիսկ զուտ արտահայտողները չեն կարող պատշաճը չհատուցել լեդի Մակբեթի դերակատար Ալիսա Ֆրեյնդլիխի խաղին։

Հրապուրանք եւ մեղքի պայծառացում, մոլեռանդության թափիր եւ գավագին զարթնք։ Ֆրեյնդլիխը կարող է այս ամենը խաղալ նաեւ զուտ կենցաղային, առօրեական նյութի հիման վրա, սակայն Շեքսպիրի դիտմամբ նա հասնում է աննախադեպ ատրյան եւ ներգործունության։ Առաջին արարից մինչեւ հանգուցալուծումը լեդի Մակբեթը խաչափառքն իր ուսերի վրա է կրում արյունալի բեռը։ Ամուսնուն ոճիրների դրդելով, նա իր վրա է վերցնում պատասխանատվությունն ամեն ինչի համար։ Եւ կնոջ սիրտը չի դիմանում այդ ծանրությանը, ուժասպառ է լինում մահաբեր հոգնածությունից եւ սեփական մեղքի չափից առավել ահավոր զգացմունքներից։

Ալիսա Ֆրեյնդլիխը ցույց է տալիս, թե ինչ է դժոխքը երկրի վրա. դժոխք, որին իմ ները ենք ծգտում կենսական բարիքների համար մոլոր պայքարում, ճանաչելով խղճի օրենքները։

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պողոս Սնապյանը վերլուծեց Մահարու «Ծաղկած փշալարերը»

Փարիզի «Յառաջի» վերջին համարներից տեղեկանում ենք, որ Սան Ֆրանցիսկոյի «Վասպուրական» սրահում հունվարի 12-ին տեղի ունեցած գրական երեկույթին դասախոսել է «Բագին» ամսագրի խմբագիր Պողոս Սնապյանը՝ վերլուծելով Գուրգեն Մահարու «Ծաղկած փշալարեր» գործը։ Երեկոն կազմակերպել է Համազգայինը։

«Ամեն բան սիրո մասին» ներկայացում Գլենդեյլում

Գլենդեյլում հունվարի 13, 14-ին ներկայացվել է ամերիկացի գրող Դեյզիսի «Ամեն բան սիրո մասին» երգիծական պաստառախաղը՝ բեմադրությամբ Նազարեթ Քյուրսօղլյանի, խաղարկմամբ Նայիրի Պեյլանի, Մելիխսեթ Քյուրսօղլյանի, Շահանե Զանոյանի եւ Ավետիս Խրիմյանի, գրում է Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթը վերջին համարներից մեկում։

«Զվարթնոց» պարախմբի ելույթը Գլենդեյլում

Գլենդեյլի Հայ Սիոլ սրահում հունվարի 14-ին տեղի է ունեցել Համազգայինի «Զվարթնոց» պարախմբի երեկոն։ Հայտագիրը վարել է Ալիս Կարփլանջյանը։ Պարախումբը ներկայացրել է ժողովրդական եւ ազգագրական պարերի փունջ, գրում է «Յառաջ» օրաթերթը՝ փետրվարի 15-ի համարում։

Դոմինգոն կերգի Վենետիկի օպերայի շենքի վերականգնման համար

Աշխարհահռչակ երգիչ Պլասիդո Դոմինգոն որոշել է անվճար ելույթ ունենալ Վենետիկում վերջերս այրված «Ֆենիչե» օպերայի վերականգնմանն օժանդակելու համար։ Նա քաղաքի Սան Մարկո հրապարակում հանդես կգա Վերդիի «Օթելլո» օպերայում։ Բացի դրանից, մայիսին անցկացվող Կաննի փառատոնի տնօրենությունը եւս որոշել է կազմակերպել շքահանդես, որի հասույթը կհատկացվի Վենետիկի քաղաքապետարանին։ Հանդեսին կմասնակցեն մի քաղաքային հայտնի աստղեր եւ հատվածներ կցուցադրվեն այն ֆիլմերից, որոնց նկարահանումների ընթացքում օգտագործվել են այրված թատրոնի հետ կապված տեսարաններ։

«ԷՍՊՐԵՍ»

Դեյվիդ Բոուին նաեւ նկարիչ է

Ինչպես պարզվում է, երգիչ եւ դերասան Դեյվիդ Բոուին նաեւ բավական լավ նկարում է։ Օրերս Վիեննայի պատկերասրահներից մեկում բացվել է նրա աշխատանքների ցուցահանդեսը, հաղորդում է ավստրիական «Եղիշե» հանդեսը։ Այնտեղ ներկայացված են 150 յուղանկար ժամանակակից։

«ՏԵՐՄԻՆ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՉԵԽԻԱ

Հայ բռնցքամարտիկների հերթական հաջողությունը

ՄՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Չեխիայում ավարտված միջազգային ներկայացուցչական մրցաշարում հաջող հանդես եկան հայ բռնցքամարտիկները: Մրցապայքարել էին դուրս եկել 14 երկրների` Չեխիայի, Բելառուսի, Կուբայի, Սլովակիայի, Մոլդովայի, Գերմանիայի, Լեհաստանի, Հոլանդիայի, Լատվիայի, Հայաստանի, Իտալիայի, Իսրայելի, Ղազախստանի և Ադրբեջանի հավաքականները: Ընդ որում, Հայաստանը մասնակցել էր ներկայացել հավաքականի 7 բռնցքամարտիկներով աշխարհի նախկին չեմպիոն Նշան Մունչյանի գլխավորությամբ: Մինչ այդ, մեր հավաքականի մյուս 5 բռնցքամարտիկները հանդես էին եկել Բուլղարիայում: Ինչպես և ենթադրվում էր, մրցաշարում հաջող ելույթ ունեցավ աշխարհում մեծ համբավ և լավ ավանդույթներ ունեցող Կուբայի հավաքականը, որը Չեխիա էր ժամանել իր մարտական կազմով: Կուբացիները նախապատրաստվում են ոչ միայն օլիմպիական, այլև Պանամերիկյան խաղերին: Նրանց ներկայացուցիչներից 5-ը գրավեցին 1-ին տեղ: Հայաստանցի 7 բռնցքամարտիկներից 5-ը տուն վերադարձան մրցանակներով: 48 կգ քաշային կարգում հավասարը չունեցավ Նշան Մունչյանը («Հայաստան» մարզական միություն, Երևան): Ինչպես տեղեկացրեց հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռուբիկ Մեհրաբյանը, մեր անվանի բռնցքամարտիկը եզրափակչում առավելության հասավ աշխարհի փոխչեմպիոն և Պանամերիկյան խաղերի չեմպիոն, կուբացի Յոսան Ռամիրեսի նկատմամբ:

Առաջին մրցանակի արժանացավ նաև աշխարհի անցյալ տարվա առաջնության բրոնզե մեդալակիր Արթուր Միքայելյանը (54 կգ, «Դինամո», Վանաձոր): Տաղանդավոր հայ բռնցքամարտիկը հաղթանակի ճանապարհին նույնպես ստիպված էր ուժերը չափել Կուբայի ներկայացուցչի հետ: Նա կիսաեզրափակիչում մրցեց բարսելոնյան օլիմպիադայի չեմպիոն, 1993 թ. աշխարհի չեմպիոն, 1994 թ. աշխարհի գավաթակիր, աշխարհի անցյալ տարվա առաջնության մրցանակակիր Ջոհանն Կասամայորի հետ: Դա սկզբունքային մրցամարտ էր, քանի որ 1993 թ.-ի աշխարհի առաջնության ժամանակ Արթուր Միքայելյանը 1/8-ում զիջել էր հենց Կասամայորին, որն ինչպես նշվեց, այդ ժամանակ դարձավ աշխարհի չեմպիոն: Այս անգամ Միքայելյանը կարողացավ ռևանշի հասնել ամեն դրական նկատմամբ:

Երկրորդ մրցանակակիր դարձավ մեր անվանի բռնցքամարտիկներից մեկը, Եվրոպայի նախկին չեմպիոն Միխայել Ղազարյանը (60 կգ, «Աշխատանքային հերթափոխ», Գյումրի):

67 կգ քաշային կարգում Հայկ Հակոբյանը («Դինամո», Երևան) կիսաեզրափակիչում զիջելով չեխ Դուշան Պավելին, որը լավագույն բռնցքամարտիկ ճանաչվեց մրցաշարում, գրավեց 3-րդ տեղը: 3-րդ մրցանակի արժանացավ նաև 81 կգ քաշային Մխիթար Վանեսյանը («Աշխատանքային հերթափոխ», Երևան):

Այսօր Հայաստանի հավաքականը մեկնելու է Ռումինիա, որ մինչև մարտի 13-ը անցկացնելու է ուսումնամարզական հավաք:

Մարտի 29-ից մինչև ապրիլի 8-ը Դանիայում կայանալու է Եվրոպայի առաջնությունը, որտեղ կվիճարկվելու են օլիմպիական խաղերի ուղեգրերը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Զիջեցին նաև Մալթայի հավաքականին

Մալթա-Հայաստան` 1-0

Մալթայում ավարտվել է մինչև 16 տարեկան ֆուտբոլիստների Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարը: Հայաստանի հավաքականը երկրորդ տարում ուժերը չափեց տանտերերի` Մալթայի ֆուտբոլիստների հետ: Ինչպես և Շվեյցարիայի հավաքականի հետ առաջին խաղում, Հայաստանի հավաքականը Մալթայի թիմին կզիջեց մինիմալ 0-1 հաշվով: Ըստ ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մամուլի ծառայության տեղեկատվության, հանդիպումն անցավ խաղի և անձրևի ուղեկցությամբ: Ընդ որում, առաջին կեսում հայ ֆուտբոլիստները խաղում էին խաղի հակառակ ուղղությամբ: Դա փաստորեն բախտորոշ եղավ: 32-րդ րոպեին դաշտի տերերը ստացան անկյունային հարվածի իրավունք: Փոխանցված գնդակը խաղի և մեր դարպասապահի օգնությամբ հայտնվեց դարպասում, որն և վճռեց հանդիպման ելքը: Մինչ այդ 21-րդ րոպեին Հայաստանի հավաքականը դարպասը գրավելու հնարավորություն ուներ: Չափս եզրում ծեծանարկվել լավ կոմբինացիա, դաշտի հայ ֆուտբոլիստները հարվածի դուրս բերեցին կիսապաշտպան Մինասյանին: Վերջինս մեն-մենակ մնալով դարպասապահի հետ, չկարողացավ գրավել դարպասը: Ընդամենը 2-րդ կեսում Հայաստանի հավաքականն ունեցավ խաղային և տարածքային առավելություն, սակայն այս անգամ կդարձյալ հեռացավ պարտված:

ՀՀ պատանեկան հավաքականը հանդես եկավ հետևյալ կազմով. Կասպարով, Բաղոյան, Մինասյան, Սիմոնյան, Ջեներյան, Նալոյան, Եղրուշյան, Մելիքյան, Յակոբյան, Թորգոմյան (Ալեքսանյան), Գրիգորյան (Կարապետյան):

Հաւասվածքային և Շվեյցարիայի մրցավեճն ավարտվեց ոչ-ոքի 1-1: Այսօր կայանալիք Հայաստան-Հաւսվածքային, Շվեյցարիա-Մալթա հանդիպումները կորոշեն մրցաշարի հաղթողին, որը եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք կբերի:

ԼՈՒՐԵՐԻ ՀՈՍՔ

Ծանրորդները կմրցեն Գյումրիում

Վաղը, Գյումրիում կմեկնարկի ծանրամարտի Հայաստանի Հանրապետության առաջնությունը: Մրցապայքարեք դուրս կգան հանրապետության բոլոր ուժեղագույն ծանրորդները` Իսրայել Միլիտոսյանը, Խաչատուր Քյափանակցյանը, Սերգո Չախոյանը և ուրիշներ: Հանրապետության գլխավոր ստուգատեսը Եվրոպայի առաջնության նախապատրաստական վերջին փուլն է: Հիշեցնենք, որ հայ ծանրորդները Չինաստանում տեղի ունեցած աշխարհի անցյալ տարվա առաջնությունում թիմային հաշվարկով գրավելով 8-րդ տեղը, արդեն ապահովել են լրիվ կազմով (10 հոգի) Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում հանդես գալու իրավունքը:

«Մոստովոյը բարձրակարգ ֆուտբոլիստ է»

«Էկիպ» թերթն այսպես է գնահատում Ռուսաստանի հավաքականի խաղացող Ալեքսանդր Մոստովոյին, որը հանդես է գալիս Ֆրանսիայի «Ստրասբուրգ» թիմում: Այս երկրի առաջնության հերթական տուրում «Ստրասբուրգը» ընդունել էր միանձնյա առաջատարին` «Պարի Սեն Ժերմենին»: Այդ խաղն ավարտվեց «Ստրասբուրգի» հաղթանակով` 1-0 հաշվով, և դրանում մեծ դեր ուներ Մոստովոյը: Նա արժանացավ բարձր գնահատականի (7 միավորի): Մոսկվայի «Սպարտակի» նախկին խաղացողը Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի առաջնությունում արդեն 7 գոլի հեղինակ է դարձել: «Մոստովոյը անհրաժեշտ աշխատանքի դեպքում կարող է դառնալ համաշխարհային ֆուտբոլի աստղերից մեկը», գրում է «Էկիպը»:

Մամուլի ասուլիս

Այսօր, ժամը 11.00-ին ՀՀ սպորտ վարչության նիստերի դահլիճում մարզական լրագրողների համար մամուլի ասուլիս կտան շախմատի երևանյան օլիմպիադայի կազմկոմիտեի նախագահ Վանիկ Զախարյանը և պատասխանատու քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանը:

ՇԱԽՄԱՏ

Կաննում շախմատի փառատոն է

Ֆրանսիայի Կաննի քաղաքում սկսված շախմատի խոշոր փառատոնին, ինչպես գրել ենք, մասնակցում են մի խումբ հայ գրոսմայստերներ ու վարպետներ: Գլխավոր մրցաշարում յոթ տուրից հետո աղյուսակը հարյուրտոկոսանոց արդյունքով գլխավորում է գրոսմայստեր Վլադիսլավ Տկաչևը: Մեր շախմատիստներից Աշոտ Անաստասյանը և Մելիքսեթ Խաչիյանը վաստակել են 3-ական միավոր: Նրանց կառող է միանալ նաև Արտաշես Մինասյանը, որն ունի 2 միավոր և նորաստվոր դիրքում հետաձգված մեկ պարտիա: Սմբատ Լպուտյանը վաստակել է 2,5, իսկ Լևոն Արոնյանը` 2 միավոր: Երկրորդ մրցաշարում խաղացող Արթուր Թավադյանն ունի 3,5 միավոր:

Մինչև փառատոնի ավարտը մնացել է հինգ տուր:

Վ. Հ.

Մարդը հաղթեց մեքենային

Խելացությո՞ւն, թե՞ ուղեղների մրցամարտ

Ֆիլադելֆիայում անցկացված Կասպարով-Համակարգիչ եզակի մրցախաղը, ինչպես արդեն հայտնի է, ավարտվեց 33-ամյա աշխարհի չեմպիոնի հաղթանակով: Կարելի է հանգստացնել և մարդիկ հանգիստ քնեն` հաստատելով այն ճշմարտությունը, որ ամենակատարելագործված մեքենան անգամ չի կարող գերազանցել մարդկային ուղեղի և երևակայության հնարավորությունները: Բայց դա «Նյուզուիկ» հանդեսի փետրվարի 26-ի համարի, առաջին երեք հանդիպումներից հետո աշխարհի չեմպիոնի երկրպագուների շրջանում դրությունը խուճապային էր: «Հատկապես առաջին խաղում պարտությունը նրանց ուժգին ցնցեց», գրում է Սքիվն Լիվայը, ավելացնելով, որ շախմատում գերիշխանության հասնելը կարևոր «հենակետ» էր մարդկային բոլոր բնագավառներում համակարգչի «անողոք ներխուժումների» դեմ ծավալված պայքարում: «Հանկարծ այդ գերիշխանությունը մեր աչքերի առաջ չքանում էր», գրում է նա: Մարդիկ խորը հիասթափություն էին ապրում տեսնելով, թե ինչպես է Կասպարովը տանուլ տալիս հանդիպումներից մեկը: Նա մեծ վստահությամբ էր ընդունել «մարտահրավերը»` չհավատալով, որ մեքենան «խելական մրցակից» կարող էր դառնալ: Նա թերագնահատում էր համակարգչի հնարավորությունները: «Դիփ Բլուն» սառը առաջին հաղթանակը, և լավ է, որ Կասպարովը շուտ ուշքի եկավ ու ավելի սթափ կերպով սկսեց գնահատել մեքենային: Առաջին խաղը վերլուծելուց հետո նա դարձավ, որ մեքենան սխալներ էր թույլ տվել, որոնցից կարելի էր օգտվել:

Համակարգչի ամենամեծ առավելությունը, ինչ խոսք, արագություն էր: Այն ուներ «32 ուղեղ», որոնք միաժամանակ աշխատում էին գտնելու առաջիկա ամենաճշգրիտ քայլերը: Այն կարող էր միլիոնավոր դիրքեր հղանալ յուրաքանչյուր վայրկյան: Բայց նրա միակ թերությունն այն էր, որ «շախմատից ոչինչ չէր հասկանում», և դա էր երևի այն գլխավոր պատճառը, որ վերջին հաշվով մեքենան` զիջեց մարդուն: Կասպարովը հաղթեց, բայց ամեն մարդ չէ, որ հիանում է նրա հաղթանակով: Իսպանացի պատերազմի Ֆերնանդո Առաբալ, օրինակ, որ շախմատի մեծ սիրահար է, զայրացած է այդ «խելացությունից», ինչպես ինքն էր կոչում մրցախաղը: «Գլխապտույտ առաջացնող տարբերակներով շշմեցրեցին բոլորին` հաստատելու համար Դիփ Բլուի կարողությունները», ասում է նա` ավելացնելով, «իրականում ծրագիր հղանալու և դիրքերի գիտակցությունն ունենալու համակարգչի կարողությունները զրոյի են հավասար»:

Հ. Օ.

Ժուժա Պոլգար. «21-րդ դարում ամենաուժեղ շախմատիստը մեքենան է լինելու...»

ՄԱԴՐԻԴ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կանանց շախմատի աշխարհի նոր չեմպիոնուհի, հունգարուհի Ժուժա Պոլգարը Մադրիդի «Էլ Մունդո» («Աշխարհ») թերթին տված հարցազրույցում նշել է, որ իր հաղթանակով պարտական է հորը` Լասլո Պոլգարին, մորը` Կլարային, կրտսեր քույրը` Յուդիթին և ավագ քրոջը` Զոֆիին: Նա նշել է, որ շախմատի նախկին «թագուհի», չինուհի Սե Ձյուննին հաղթելու և բարձրագույն տիտղոսին տիրանալու համար ստիպված է եղել իրեն շատ բանից զրկել: Անեն կին չէ, որ իր անձնական կյանքը կզոհաբերի ի շահ շախմատի, ասել է Ժուժա Պոլգարը, և եթե կանանց համար ընտանեկան կյանքն առաջին տեղում չլիներ, ի տարբերություն տղամարդկանց, առավել կմնային կլ տղամարդկանց դեպ ուժեղ կիսաբաղային և միշտ դաստիարակությունը կլինեին նրանց մարտահրավերներ նետել: Շախմատում տղամարդկանց գերազանցությունը, չեմպիոնուհու կարծիքով, հենց վերջիններիս տարածված սխալ զաղափարն է, թե իբր ու ասպարեզ նրանք են տիրում մարզաձևի բախտը:

Ժուժա Պոլգարն ասել է նաև, որ ինքը շատ դժգոհ է եղել իր և Սե Ձյունի մրցամարտի կազմակերպիչ միլիոնատեր-գործարար և շախմատի հայտնի հովանավոր Լուիս Ռենտերիայի վարքագծից, որը խոստացել էր մինչև անգամ զուտ մարզական խորհուրդների և երկու մարզահիմներին նույնիսկ տալ զանգահարել «զբաղվում խաղալիքում համար»: Նա ընդգծել է, որ եթե Ռենտերոն ներողություն չխնդրի, ապա ինքը կդիմի դատարան:

Ժուժա Պոլգարի կարծիքով, 21-րդ դարի լավագույն շախմատիստը լինելու է համակարգիչը, բայց շախմատը միշտ կլ կմնա որպես մարզաձև:

Թարգմ. վարում՝
ՄՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Սադդամ Հուսեյնի 2 դուստրերն ու նրանց 7 երեխաները սպանվա՞ծ

Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնի փեսաներ գեներալ Հուսեյն ու գնդապետ Սադդամ Քամել Ալ Մաջիդ եղբայրների ու նրանց հոր սպանությունից հետո, որն ինչպես այժմ հայտնի է դարձել, նախագահ Սադդամի ավագ որդի Ուդայն էր կազմակերպել, աշխարհի զանգվածային լրատվության բոլոր միջոցների ուշադրությունն այժմ Իրաքի վրա է սեւեռված: Երեկվա «Ազգում» տպագրված սպանության ու դրան նախորդող իրադարձությունների մասին պատմող հոդվածը հետեւյալ հարցով էինք ավարտել. «Այժմ մի բան է մնում պարզել: Կներե՞ն Սադդամն իր դուստրերին, թե՞ ոչ», եւ ենթադրել էինք, թե քանի որ նրանք հայտարարել են, որ ամուսիններն իրենց բռնի ուժով են Հորդանան տարել, հնարավոր է, որ այս անգամ նրանց ների: Եղբայրների երեխաների, այսինքն Սադդամ Հուսեյնի թոռների մասին նույնպիսի հարց չհամարձակվեցինք տալ, այնքան այդ միտքը հեռավոր թվաց, չնայած, որ Արաբական երկրների պատմությունից շատ դեպքեր են հայտնի, երբ հետագա բարդություններից խուսափելու համար բոլոր բազմաժառանգները կոչնչացվում են: Չորեքշաբթի օրվա անգլիական «Ինդիփենդենթ» թերթը գրել է, որ Հորդանանի Հուսեյն թագավորից ստացված տեղեկությունների համաձայն, Ուդայը Հուսեյն եւ Սադդամ Քամել եղբայրների ու նրանց հոր հետ չի միայն հաշվեհարդար տեսել: Լուրեր են պտտվում, թե դավաճանների երեխաներն էլ են սպանված: Հուսեյն Քամելը 4, իսկ Սադդամը 3 երեխա ունեին: «Ինդիփենդենթը» գրում է. «Երբ այդ լուրը հաստատվեն, կնշանակի, որ Սադդամ Հուսեյնը սեփական թոռներին է հրամայել սպանել»: Թերթի կարծիքով, այդպիսի վարվելաձեւի շարժառիթներից մեկն այն կարող է հանդիսանալ, որ բռնապետը վախենում է, թե դավաճանների երեխաները մի օր իր ժառանգորդը կարող են դառնալ, կամ էլ դա արտասահման փախած դուստրերին պատժելու տարիքավոր ցանկություն է: «Ազատություն» ռադիոկայանն իր հերթին նույն օրը հայտնել է, որ Բաղդադում Սադդամ Հուսեյնի 2 դուստրերն են սպանվել:

Արտասահմանում գտնվող իրաքյան ընդդիմադիր խմբավորումներն էլ են հետաքրքիր լուրեր հայտնել: Ըստ այդ տեղեկությունների, երեքշաբթի օրվանից, երբ Բաղդադում փոխհրաձգության հետեւանքով Հուսեյն ու Սադդամ Քամել Ալ Մաջիդ եղբայրներն ու նրանց հայրն էին զոհվել, Իրաքում խռովություններ են սկսվել. Բաղդադի ու Սադդամ Հուսեյնի ծննդավայր Տիկրիտ քաղաքի փողոցներում մարտեր են ընթանում: Հայտնվում է, որ Բաղդադում գտնվող նախագահական պալատի մերձակա շրջանները անվտանգության ուժերի կողմից շրջափակվել են: Դամասկոսում եւ Թեհրանում գտնվող իրաքյան ընդդիմադիրները պնդում են, թե բախումներին Ալ Մաջիդ հզոր տոհմի ներկայացուցիչներն էլ են մասնակցում: Ընդդիմադիրները հերքում են պաշտոնական այն բացատրությունը, թե հենց Ալ Մաջիդ տոհմի ներկայացուցիչներն են բնաջնջել ոճրագործներին, տոհմը խայտառակությունից փրկելու համար իրենց տոհմին դավաճանած փախստականների համար վրեժխնդիր է ցանկանում լինել: Ընդդիմությունը Սադդամ Հուսեյնին ու նրա ավագ որդի Ուդային է առաջին հերթին մեղադրում, որ Հուսեյն Քամելին հայրենիք վերադառնալուց առաջ անվտանգության մասին տրված խոստումները դրժվել են: Այս տեղեկությունները սակայն անկախ աղբյուրների կողմից չեն հաստատվել: Ամմանում գտնվող Իրաքի դեսպանատունն ու Բաղդադի կառավարության ներկայացուցիչը հերքել են դրանք: Իսկ «Ալ Ջումհուրիյա» իրաքյան թերթի խմբագիր Ալ Սուհիլը BBC-ի թղթակցին ասել է, թե ընդդիմությունը ցանկալին իրականություն է ներկայացնում: Նրա խոսքերով, Բաղդադի ու Տիկրիտի փողոցները, որտեղ Ալ Մաջիդ տոհմը մեծամասնություն է կազմում, հանգիստ են: Կյանքն Իրաքում սովորական հունով է հոսում: «Աշխարհում ես ոչ մի կառավարություն չգիտեմ, որը սեփական ժողովրդի համար կարող է անվտանգության բացարձակ երաշխիքներ տալ», ասել է խմբագիրը:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

Գազամուղ Միջերկրական ծովի հասակով

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ AFP: Շաբաթ օրը Ալժիրի նախագահ Լիամին Զերուալը պաշտոնապես բացել է բնական գազի խողովակաշարի առաջին հատվածը, որը կապելու է Ալժիրը Իսպանիայի հետ: Ալժիրի ռադիոն ասել է, որ բացման արարողությունը տեղի է ունեցել Ալժիրից 700 կմ հեռավորության վրա Հասի Ռ'Մել շրջանում: Խողովակաշարի առաջին մասը 730 կիլոմետր է, կամ պլանավորված երկարության 1350 կմ, ավելի քան կեսը: Խողովակաշարով կհոսի 10 մլրդ խորանարդ մետր բնական գազ Հասի Ռ'Մել շրջանից դեպի Մարոկկո, Իսպանիա եւ Պորտուգալիա: Մինչեւ 2000 թիվը խողովակաշարը կերկարացվի մինչեւ Գերմանիայի տարածք եւ նրա տարեկան հզորությունը կկրկնապատկվի եւ կհասնի տարեկան 20 մլրդ խորանարդ մետրի: Խողովակաշարը կլինի Հյուսիսային Աֆրիկան եվրոպային կապող երկրորդ գիծը: 1983 թվականին սկսել է գործել Թունիսի եւ Իտալիայի միջեւ տարեկան 20 մլրդ խորանարդ մետր հզորություն ունեցող գազի խողովակաշարը:

Իրան-Սիրիա. Հարաբերությունները սերտանում են

Իրանի առաջին փոխնախագահի Հաբիբիի գլխավորած պատվիրակությունը փետրվարի 27-ին այցելեց Դամասկոս Իրան-Սիրիա համատեղ ուղեկող կոմիտեի նիստին մասնակցելու նպատակով: ԻՌՆԱ գործակալության համաձայն, նիստի ընթացքում, որն ընթանում էր Սիրիայի փոխնախագահ Աբդուլ Հալիմ Խադդամի մասնակցությամբ, քննարկվեցին երկու երկրների միջեւ փոխհարաբերությունների եւ տարածաշրջանի վերջին իրադարձությունների հետ կապված հարցեր:

Իրանի փոխնախագահը հայտնել, որ տարածաշրջանում Իսրայելի վարչապետի վարած քաղաքականությունը դժվարացնելու հարցերում երկու երկրներն ունեն նույն դիրքորոշումը, եւ որ նրանց միջեւ սերտ հարաբերությունների հաստատումը անհրաժեշտություն է:

Նույն տեղեկատվության համաձայն, Հաբիբին հանդիպեց նաեւ Սիրիայի նախագահ Հաֆեզ Ասադին: Իրանի եւ Սիրիայի համատեղ կոմիտեն կազմակերպվում է 6 ամիսը մեկ եւ հրավիրվում երկու երկրներից մեկի մայրաքաղաքում:

Ս. Գ.

ՎԱՐՁՈՎ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

Փնտրում եմ վարձով բնակարան 1 սենյականոց գնով հարկե րում, քաղաքի կենտրոնում կամ մոտակա «Բարեկամության» կայարանի շրջակայքում:
Զանգահարել
58-24-83, 56-29-41

Ի ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ

ՀԱՐԳԵԼԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐ.

Հայաստանի սպառողների միության հասարակական կազմակերպությունը, որը կոչված է պաշտպանելու մեր հանրապետության սպառողների իրավունքներն ու շահերը, հայտնում է, որ յուրաքանչյուր ոք անձնական գնումների եւ մատուցված ծառայությունների առնչությամբ անվտանգության, երաշխիքների, արդյունավետ կոմպենսացիայի եւ այլ հարցերով կարող է դիմել Միության գրասենյակ, որտեղ կստանա անվճար իրավական օգնություն:

Մեզ կարելի է դիմել անձամբ, նամակով կամ հեռախոսազանգով:
Մեր հասցեն Երեւան 23, Արշակունյաց 7, 4-րդ հարկ,
401, 402 սենյակներ: Հեռ. 58 03 33

Հայաստանի սպառողների միություն

ՏԱՐԱԾՔ

Ինգուշները փոխհատուցում են պահանջում Ռուսաստանից

ՆԱԶՐԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Ինգուշիայի պաշտոնյաները հայտարարել են, որ Ռուսաստանի դաշնակցային կառավարությունից պահանջելու են փոխհատուցել ինգուշական երկու գյուղերին պատճառած վնասները: Գյուղերը վնասվել են ռուսական զորքերի կողմից հրետակոծման արդյունքում: Հայցը ներկայացվել է ՌԴ պաշտպանության նախարարությանը: Ինգուշիայի այս պահանջը ներկայացվել է Ռուսաստանի եւ Ինգուշիայի ղեկավարների միջեւ դաշնակցային զորքերը Ինգուշիայից դուրս բերելու պայմանավորվածությունը ձեռք բերելուց մեկ օր անց: Ռուսլան Աուշեւի խոսքերով, գյուղերի չորսօրյա հրետակոծությունից յոթ բնակիչ սպանվել է, տասը՝ վիրավորվել:

Նավթամուղի վրացական տարբերակն իրական ուրվագծեր է ստանում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ BSP: Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերությունն ու Ադրբեջանի օտերկրյա ընկերությունը որոշում են ընդունել Վրաստանի տարածքով կասպյան վաղ նավթի տարանցիկ փոխադրման ծրագիրն իրագործելու մասին: Այդ մասին փետրվարի 27-ին պաշտոնական տեղեկագիր է ստացել Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն: Տեղեկագրի տակ դրված են վերը նշված երկու ընկերությունների նախագահներ Նաթիկ Ալիեւի եւ Թերի Ադամսի ստորագրությունները: Որոշումն ընդունվել է Ազերի, Չիրագ եւ Գյունեշլի հանքավայրերի համատեղ շահագործման գործադիր կոմիտեի նիստում: Այդ որոշման համաձայն, Վրաստանի միջազգային նավթային կորպորացիան հայտարարվում է նավթամուղի կառուցման եւ շահագործման համաձայնագրի վրացական կողմը:

Ուզբեկստանը չստորագրեց ռուսների իրավունքների մասին պայմանագրերը

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ RL: ՌԴ արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովի Տաշքենդ կատարած այցի ժամանակ, փետրվարի 22-ին, Ռուսաստանի եւ Ուզբեկստանի միջեւ նախատեսվող պայմանագրերից միայն մեկն է ստորագրվել: Ուզբեկստանը մերժել է մնացյալի ստորագրումը, պնդելով, որ դրանք տակավին պատրաստ չեն: Չստորագրված պայմանագրերը վերաբերում են Ուզբեկստանում բնակվող ռուսների իրավունքներին:

UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME

Armenia country office announces employment opportunity

Title: Secretary-Interpreter
Duration of Contract - 3 months initially
Desired Qualifications - Excellent klowledge of English, Armenian, Russian, knowledge of French is desirable, University Degree, good knowledge of MS-Word, exellent typing and drafting skills, working experience in a relevant field for 3 years.

For submission of applications please contact the UNDP office at;
14 Liebknecht str., tel; 52 93 41/58 31 94
APPLICATION DEADLINE IS 8 MARCH 1996, 5:00 P. M.

ԱՅԱՔՍ

Միջազգային տուրիզմ
ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ, ՍԻՐԻԱ, ԿԻՊՐՈՍ, ԵԳԻՊՏՈՍ
ԵՒ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ

Չվերթների վաճառք
ՍԱՆԿՏ ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ, ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ, ՄՈՍԿՎԱ, ՌՈՍՏՈՎ, ԱԼՄԱԹԻ, ՍՈՉԻ, ԽԱՐԿՈՎ, ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ ԵՒ ԱՄՆ 30-ԻՑ ԱՎԵԼԻ ՔԱՂԱՔՆԵՐ, ԴՈՒԲԱՅ, ՓԱՐԻԶ, ԱԹԵՆՔ, ԲԵՅՐՈՒԹ, ԹԵՀՐԱՆ, ՀԱԼԵՊ, ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ, ՍՏԱՄԲՈՒԼ
[illegible]

ԲԵՌՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

Երեւան, Դավթի [illegible] 13/[illegible] հեռ. 5[illegible]-09-41, 52-45-61

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով. Զանգ[illegible] 581351

digitised by A.R.A.R.@